

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

KEVSER SURESİ

Rahman, Rahim Allah'ın Adıyla
Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.
Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyardır.

ELİFBA

(2)

Seyyid Muhammed Hüseyin Belağı

Çeviri:

Abbas Akyüz - Veli Koca

KEVSER

Kevser Yayınları: 261

Yazar: Seyyid Muhammed Hüseyin Belađi Mubin

Çeviri: Abbas Akyüz - Veli Koca

Dizgi ve Mizanpaj: Kevser

Kapak: Faruk Atlan

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika No: 27185)

Litros Yolu 2. Mat. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu

Topkapı / İstanbul / Tel: 0212 493 00 85

Tarih: Ekim 2017

ISBN: 978-605-4792--

Kevser Yayınları

Balabanađa Mah. Büyük Reşitpaşa Cad.

Yumni İş Mrkz. No. 16 B/25 Fatih – İSTANBUL

Tel: (0212) 534 35 28 / 555 16 66

Fax: (0212) 631 36 01 / 555 22 12

www.kevseryayincilik.com

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

YAYINCININ TAKDİMİ

Hamd, âlemlerin rabbi Allah'a mahsustur. Salat ve selam O'nun âlemlere rahmet olarak gönderdiği elçisi Muhammed Mustafa'ya ve tertemiz Ehlibeyt'ine olsun.

Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

"Erkek olsun, kadın olsun, hür olsun, köle olsun, her müminin boynunda Kur'ân öğrenmek ilâhi bir haktır."⁽¹⁾

Yine şöyle buyurmuştur:

"Ey Müslümanlar ben sizin aranızda iki ağır ve değerli emanet bırakıyorum ki eğer onlara sarılırsanız hiçbir zaman sapıklığa düşmezsiniz. Onlardan biri diğerinden daha büyük olan Allah'ın kitabı Kur'ân'dır ki, gökten yere uzanan bir ip misali gibidir. Diğerisi ise benim itretim olan Ehlibeyt'imdir. Bu ikisi Kevser havuzu başında bana varıncaya kadar hiçbir zaman birbirlerinden ayrılmazlar. Bakın benden sonra bu emanetlere nasıl davranacaksınız?!"⁽²⁾

Hadislerde Kur'an-ı Kerim'in eğitim ve öğretimine teşvik edilmiş ve bunun için bir çok sevap ve mükâfat söz konusu edilmiştir. Bu yüzden Müslümanlar Kur'an'ı öğrenmeyi ve başkalarına öğretmeyi önemsemişlerdir. Bu doğrultuda her dönemde daha kolay eğitim için yöntemler geliştirilmiştir. Biz de konusunda uzman olan insanlar tarafından hazırlanan eserlerden yararlanarak öğrencilerin seviyesini ve kolay eğitimi de esas alarak "Elifba" kitabını iki merhaleli olarak hazırladık. Elinizdeki kitap ikinci merhale için hazırlanmıştır. Her iki merhale için yapılan çalışmada şu hususlara dikkat edilmiştir:

- Ayetlerin ve kelimelerin yazılışında Mısır Mushafı'nda (Osman Taha hattında) kullanılan işaretler esas alınmıştır.
- Öğrencilerin Kur'anla ünsiyetlerini geliştirme amacıyla daha fazla Kur'an'dan örnekler sunulmaya özen gösterilmiştir.

1- Müstedrekü'l-Vesail, c. 1, s. 287.

2- Sahih-i Tirmizi, c. 5, s. 329.

□ Derslerde ek alıştırmalara yer verilmiştir. Böylece öğrenci kendini deneyebilir ve geliştirebilir.

Birkaç Hatırlatma

1- Arapça öğreniminde yazmak da okumak kadar, hayati bir önem taşır. Bu yüzden birinci dersten son derse kadar, her dersin sonunda, dersin içeriğine uygun yazılı alıştırmalar ve aynı şekilde doğru zaman göz önünde bulundurularak ev ödevleri verilmelidir.

2- Meşhur bir Çin atasözünün dediği gibi “Bir kişiye iyilik yapmak istiyorsan ona balık verme, balık tutmayı öğret.” (Aç bir kimseyi doyurmak için ona her gün bir balık vereceğine, balık tutmayı öğret ki bir ömür onu doyurmuş olasın.) Kur’an öğrencisine, sistematik ve kurala dayalı bir eğitim verilmelidir ki bu kurallara uyarak Kur’an’ı rahatlıkla okuyabilsin.

3- Kur’an üstatlarının dikkat etmesi gereken bir diğer nokta da şudur ki, bu dersler mutlaka sürekli ve ara verilmeden olmalıdır. Bu hususta hem öğrencilerin katılımını hem de anne ve babaların teşvikini sağlamak gerekir.

4- Dokuzuncu dersten itibaren Kur’an’ın son cüzünden başlayarak özellikle cd üzerinden çalışmaya teşvikle günlük ev ödevleri verilmeli, ödevlerin yapılıp yapılmaması kontrol edilmelidir.

* * *

Uzun araştırmalar sonucu en iyi metodu sunmaya çalıştıysak da kuşkusuz çalışmamız kusursuz değildir. Değerli üstaplardan ve eğitimcilerden daha sonraki baskılarda faydalanmak üzere eksiklikleri bildirmeleri önemle rica olunur.

Allah’ım, bizi sevdiğin ve hoşnut olduğun şeye muvaffak eyle.

KEVSER

YAZARIN ÖN SÖZÜ

Kur'ân-ı Kerim, hidayet kitabıdır; dünyevî karanlıkların zifirî siyahında insana yol gösteren ve onu gayesine, aydınlığa ulaştıran güvenli bir rehberdir. **“Şüphesiz ki bu Kur'ân en doğru yola iletir.”**⁽¹⁾ ayet-i kerimesinde açıklandığı üzere, insanı maksadına ulaştırır. İnsanlığın yitiği, Kur'ân'la ünsiyettir, birlikteliktir. İnsanlar, gönül rahatlığını, huzuru başka başka yerlerde ararlar; oysa huzurun asıl kaynağı Semavî Kitap'tır:

“Kur'ân'dan inananlara rahmet ve şifa olan ayetler indiriyoruz. O, zalimlerin ise sadece kaybını artırır.”⁽²⁾

İnsanlığın arayıp da bulamadığı her şey Nurlu Kitap'ta mevcuttur; yeter ki insan, imanla ona yönelsin. İşte o zaman ilahî rahmete gark olur. Hz. Peygamber'in (s.a.a) diliyle söylersek, *“Kur'ân; aydınlık saçan nura, (tutulacak) sağlam ipe, emniyetli sığınağa, şifaya ve büyük mutluluğa ulaştırandır.”*⁽³⁾

Kur'ân, sıkıntılı zamanların güvenilir sığınağı, yanılmaz kılavuz ve kusursuz öğretmendir kuşkusuz. Bu yüzden de Kur'ân'ı öğrenmek, her insan için bir temel ihtiyaçtır. Kur'ân'la ünsiyet kurmak, ancak onu öğrenmeye çabalamakla olur. Kur'ân öğrenimi, Kur'ânî öğretileri kavramanın anahtarı olmakla beraber, ruhsal açıdan kalbi arındırıp göğsü genişletir, amelî açıdan da mutluluğa kavuşturur. Emîrül-Müminîn İmam Ali (a.s), bütün bu söylediklerimizi şu veciz sözünde en güzel şekilde özetlemiştir:

“Kur'ân'ı öğrenin; çünkü o, sözlerin en güzelidir. Onda anlayışınızı delrinleştirip kavrayışınızı genişletin; çünkü o, gönüllerin baharıdır. Nuruyü la şifa bulun; zira o, gönüllere şifadır.”⁽⁴⁾

1- İsrâ, 9.

2- İsrâ, 82.

3- Biharu'l-Envar, c. 92, s. 31.

4- Nehcü'l-Belağa, Hutbe: 110.

Resulullah (s.a.a), bir hadis-i şerifinde, Yüce Allah'ın kulları üzerinde bir hakkı olduğunu bildirmiştir:

“Erkek kadın, özgür köle, Allah'ın bütün insanlar üzerinde bir hakkı vardır, o da Kur'ân'ı öğrenmeleridir.»⁽¹⁾

Böylelikle, insanı dünyevî ve uhrevî mutluluğa ulaştıran anahtar olan Kur'ân'ı öğrenmek, insan için insana yüklenen bir ödev olmuştur. Bir başka hadis-i şerifinde Kur'ân'ı öğrenmenin insana neler kazandıracığı hakkında şöyle buyurur Hz. Peygamber (s.a.a):

“Mutluların yaşamını, şehitlerin ölümünü, hasret gününde (kıyamette) kurtuluşu, yakıcı günde gölgeyi ve sapma zamanlarında hidayeti istiyorsanız Kur'ân'ı öğrenin.”⁽²⁾

Allah'a hamdolsun, şimdiye kadar Kur'ân-ı Kerim'i doğru bir şekilde okumayı öğreten çok sayıda kitap kaleme alınmış ve bu kitaplarda, değerli yazarları tarafından, Kur'ân öğretimiyle alakalı çeşitli yöntemler ortaya konulmuştur. Arapça, Farsça ve Türkçe kaynaklar üzerine yapılan araştırmaların ve yazarının eğitimliği sırasında edindiği tecrübelerin neticesinde ortaya çıkan elinizdeki kitap, benzerleri gibi, Kur'ân'ın en doğru biçimde okunmasına hizmet etmek amacıyla hazırlanmış, bununla birlikte, mevcut kitaplardaki eksiklerin giderilmesine de azami ölçüde gayret gösterilmiştir. Bu bakımdan aşağıda hususlara dikkatinizi çekmek isteriz:

1- Kitapta, Kur'ân'ın okunmasına ilişkin kurallar, standart ölçüler esas alınarak açıklanmış, fakat kuralların en iyi biçimde anlaşılmasını sağlamak için sadeleştirmeye özen gösterilmiş, gereksiz zorlaştırmalardan kaçınılmıştır.

2- Kitapta, Osman Taha'nın yazdığı, Arapçanın Mısır'da kullanılan yazı biçiminde (resmü'l-hat) uygulanan işaretler esas alınmış; öte yandan, gerekli olduğu durumlarda, yaygın olan başka yazı biçimlerinde uygulanan işaretlere de değinilmiştir.

1- Müstedrekü'l-Vesail, c. 1, s. 287.

2- Camiu'l-Ahbar, s. 41.

- 3- Kitapta, heceleme ve kelimeyi bütün olarak okuma yöntemlerinden yararlanılmıştır.
- 4- Öğrenimi kolaylaştırmak amacıyla kitaba, yazı alıştırmaları eklenmiştir.
- 5- Eğitim süresince Kur'ân'ın 30'uncu cüzünün tamamının öğretilmesi hedeflenmiştir.
- 6- Derslerin özeti verilmiştir.
- 7- Alıştırmalarda, kolaydan zora geçişi sağlayacak örnekler seçilmiştir.

Eğitimcilere Birkaç Hatırlatma

Kur'ân öğretmenliği, insan için en büyük övünç kaynağıdır. Çünkü bütün varlıklar, Yüce Allah'tan Kur'ân öğreten için rahmet ve mağfiret talebinde bulunurlar. Ama aynı zamanda hassas ve sorumluluk gerektiren bir iştir de. Öğretmenin eğitim metodu, davranış biçimi ve düşünce tarzı, öğrencinin Kur'ân'a ilgi duymasında veya ondan uzaklaşmasında önemli rol oynar. Eğitimcinin tutumu, öğrencinin hayatı boyunca Semavî Kitap'la kuracağı irtibatın mahiyetini âdeta belirler. Bu yüzden, Kur'ân öğreten eğitimcilerin küçük bir öğrencisi olarak, kitabın daha faydalı olmasını sağlamak amacıyla, birkaç noktayı hatırlatmakta yarar görüyorum:

- 1- Kur'ân ilimlerinin tedrisinde temel şart, içtenlikle ihlâslı olmak, Allah'ın rızasını kazanmak dışında bir niyet taşımamaktır. Halis niyetle yapılan enerjik ve sevgi dolu bir eğitimin, Kur'ân öğrencilerinde büyük bir değişim yaratacağı kuşku götürmez bir gerçektir.
- 2- Kur'ân'ı doğru okumak, ancak sürekli yapılan alıştırmalarla ve tekrarlarla mümkün olur. Bu yüzden, değerli eğitimciler, birebir veya grup halinde yapılan alıştırmaları çekici ve alımlı hale getirme noktasında her türlü fırsatı değerlendirmelidirler.
- 3- Derslerin sonundaki ev ödevleri, öğrencilerin 30'uncu cüzünden başlayarak Kur'ân'ın bütün surelerini okumasını sağlamayı amaçlamaktadır. Değerli eğitimciler, sınıftaki tek ve toplu okumaların dışında, öğrencileri evde de okuma ve tertil üzere mukabele alıştırmalarını yapmaya teşvik etmelidir.

4- Kitapta, Kur'ân'ın, Arap telaffuzuyla okunmasının öğretilmesi esas alınmıştır. Bu nedenle, hem derslerde hem de alıştırmalarda doğru telaffuz için gereken noktalar üzerinde durulmuştur.

5- Kur'ân okumasının öğretilmesinin yanında, Kur'ân'a gönülden bağlı bir neslin yetişmesini sağlamak amacıyla eğitimciler, öğrencilerin kapasitelerini göz önünde bulundurarak, derslerde, Kur'anî öğretilerden bahsetmelidir.

Bizlere, Kur'ân öğrencisi ve Resulullah (s.a.a) ile Ehlibeyt'inin (a.s) takipçisi olma başarısını ihsan eden Yüce Allah'a hamdediyoruz. Her ne kadar eksiksiz ve herkesin istifade edebileceği bir kitap hazırlamayı amaçlamış olsak da, çalışmamızın noksanları ve eleştirilecek yönleri muhakkak olacaktır. Uzmanların görüşleri ve eleştirileri, çalışmamızın eksiklerinin giderilmesi yönünde hiç şüphesiz bize yol gösterici olacak ve bu katkılar, tarafımızdan bir minnet olarak değerlendirilecektir.

Son olarak Kur'ân nurunu gönlüme yerleştiren, hayatları boyunca sözleriyle ve davranışlarıyla Kur'ân ve Ehlibeyt (a.s) aşkını kalbime aşıl原因an değerli babama ve sevgili anneme teşekkür ediyorum. Kur'ân öğretimiyle başlayan süreçte sevgi ve sabırla bana ders veren tüm öğretmenlerimin ellerinden öper ve bu küçük çalışmayı saygısızlık addetmemelerini umarım.

Bu naçiz çalışmayı, zuhuruyla bütün Kur'ân ilimlerinin yeryüzünün dört bir yanına yayılmasıyla birlikte dünyayı barışla, huzurla, samimiyetle ve adaletle dolduracak, iyilik abidesi, asrın sevgilisi, gönüllerin baharı ve gözyaşlarının umudu Eba Salih Hz. Hüccet İbni'l-Hasan el-Mehdî'ye (Allah zuhurunu çabuklaştırsın) ithaf ediyorum.

“Bizi buna hidayet eden Allah'a hamdolsun. Allah bizi hidayet etmeseydi, asla hidayete erişmezdik.”

Seyyid Muhammed Hüseyin Belağı Mubin

1. Ders

HARFLER VE İSİMLERİ

Kur'an-ı Kerim'in doğru okunması için ilk önce Arapça harfleri öğrenmeliyiz. Arap alfabesi 28 harften oluşur.

Okunuşu	Yazılışı	Okunuşu	Yazılışı	Okunuşu	Yazılışı
قَافٌ	↔ ق	زَا	↔ ز	أَلِفٌ	↔ ا
كَافٌ	↔ ك	سِينٌ	↔ س	بَا	↔ ب
لَامٌ	↔ ل	شِينٌ	↔ ش	تَا	↔ ت
مِيمٌ	↔ م	صَادٌ	↔ ص	ثَا	↔ ث
نُونٌ	↔ ن	ضَادٌ	↔ ض	جِيمٌ	↔ ج
وَاوٌ	↔ و	طَا	↔ ط	حَا	↔ ح
هَاءٌ	↔ ه	ظَا	↔ ظ	خَا	↔ خ
يَا	↔ ي	عَيْنٌ	↔ ع	دَالٌ	↔ د
		غَيْنٌ	↔ غ	ذَالٌ	↔ ذ
		فَا	↔ ف	رَا	↔ ر

Not: Aslında 12 harfin isminin sonunda hemze harfi vardır, ancak biz telaffuz şeklini esas aldığımız için yazmadık:

بَاءٌ - تَاءٌ - ثَاءٌ - حَاءٌ - خَاءٌ - رَاءٌ - زَاءٌ - طَاءٌ - ظَاءٌ - فَاءٌ - هَاءٌ - يَاءٌ

Kalın ve İnce Harfler

Arapça harflerin 8'i kalın, 20'si ise ince okunur.

Kalın Harfler							
ق	غ	ظ	ط	ض	ص	ر	خ

Bu harflerin yedisi zaten kalın okunurlar. Ra (ر) harfi ise fetheli ve zam-meli durumlarda kalın okunur.

Harflerin Farklı Yazılış Şekilleri

Sonda	Ortada	Başta	Harfler
ا	ا	ا	ا
ئ	ئو	أ	ء
ب	ب	ب	ب
ت / ة / ة	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ
د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز

Sonda	Ortada	Başta	Harfler
س	س	س	س
ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع
غ	غ	غ	غ
ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن
و	و	و	و
ه / ه	هـ / هـ	هـ	هـ
ی	ی	ی	ی

Ev Ödevi

- 1- Harflerin yazılış türlerini birer satır yazınız.
- 2- Arapça kalın harfleri sayınız.

2. Ders

ARAPÇADA KULLANILAN İŞARETLER

Arapça'da 28 harfin hepsi sessizdir ve belli işaretlerin yardımıyla okunurlar. Sadr-ı İslam'da yazım kuralları ilkel durumda işaretten ve hatta noktadan yoksun idi. Araplar manadan yola çıkarak doğru okumaya çalışırlardı. İslam'ın yayılması ve Arap olmayan toplulukların İslam'a girişiyle Kur'an ayetlerinin doğru okunması için işaretlerin kullanımı kaçınılmaz oldu. Bu önemli iş, İmam Ali'nin (a.s) öğrencileri eliyle gerçekleşti. Hâlihazırda 12 işaret kullanılır. Bu işaretlerden 6'sına 3'ü kısa, 3'ü de uzun olmak üzere hareke denir.

Kısa Ses İşaretleri:				
Fethe (Üstün)	— ^ˆ	e, a	ˆ	Harfin üstüne konur
Kesre (Esre)	— _ˆ	i	ˆ	Harfin altına konur
Zamme (Ötre)	— ^ˆ	u	ˆ	Harfin üstüne konur

Uzun Ses İşaretleri: (Med Harfleri)				
Elif (Medd-i Elif)	ا ^ˆ —	آ	e, a	Uzatılarak
Ye (Medd-i Ye)	ی ^ˆ —	إی	i	Uzatılarak
Vev (Medd-i Vev)	و ^ˆ —	أو	u	Uzatılarak

Diğer İşaretler:			
Cezm (Sükûn)			Harfin üstüne konur
Şedde			Harfin üstüne konur
Med			Harfin üstüne konur
Tenvin			
Fethe Tenvini (iki Üstün)		en, an	Harfin üstüne konur
Kesre Tenvini (iki Esre)		in	Harfin altına konur
Zamme Tenvini (iki Ötre)		un	Harfin üstüne konur

Hareke ve işaretler harflerin seslendirilerek okunuşlarını sağlar. Daha önce Elifba (1)'de kısaca bu hareketleri ve işaretleri öğrenmiştik. Bu kitapta daha ayrıntılı bir şekilde öğreneceğiz.

Ev Ödevi

- 1- Arapça yazım kuralları ilkel durumda iken doğru okumak için ne yaptılar?
- 2- Arapçada kaç işaret kullanılır, isimleriyle yazınız.
- 3- İşaretler kimin tarafından konuldu?

3. Ders

SES İŞARETLERİ

Hareke ve işaretler harflerin ve kelimelerin okunuşunda önemli role sahiptirler. Daha önce de belirtildiği üzere sesler ve hareketler iki kısma ayrılır: Kısa ses ve uzun ses.

Kısa Ses: Kısa ve bir vuruşla okunur.

FETHE (فَتْحَه): —

İlk kısa ses işareti fethedir. Fethe Arapçada "bir kez açmak" anlamına gelir. Bu işaret okunurken ağız bir defa açıldığından dolayı ona bu isim verilmiştir. Bu işaret, kalın harfin üstüne gelirse harfi « a », ince harfin üzerine gelirse « e » sesiyle okutur. Sesin kısa ve bir vuruşla okunmasına dikkat etmeliyiz.

Not: Fetheli harfe "meftuh (مَفْتُوحٌ)" denir.

1: Arapça harfleri fethesiyle okuyunuz. Kalın harfler renkli yazılarak belirtilmiştir.

رَ	ذَ	دَ	خَ	حَ	جَ	ثَ	تَ	بَ	أ-ءَ
فَ	غَ	عَ	ظَ	طَ	ضَ	صَ	شَ	سَ	زَ
		يَ	هَ	وَ	نَ	مَ	لَ	كَ	قَ

Not: Heceleme, Kur'an okumada gerekli olduğu için tüm kuralları bu yöntemle öğreneceğiz. Heceleme, hecelere ayırarak okumaya, bitişik okuma ise bir defada ve bir bütün olarak okumaya denir. Kısa ve uzun sesin her birisi bir heceyi oluşturur.

2: Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyun.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
كَسَبَ	كَ + سَ + بَ	لَكَ	لَ + كَ
وَعَدَ	وَ + عَ + دَ	نَهَجَ	نَ + هَ + جَ
تَرَكَ	تَ + رَ + كَ	أَكَلَ	أَ + كَ + لَ
وَقَفَ	وَ + قَ + فَ	بَلَغَ	بَ + لَ + غَ
رَسَخَ	رَ + سَ + خَ	نَكَصَ	نَ + كَ + صَ
فَذَكَرَ	فَ + ذَ + كَ + رَ	جَسَدَكَ	جَ + سَ + دَ + كَ
قَدَرَ	قَ + دَ + رَ	قَتَلَ	قَ + تَ + لَ
وَضَعَ	وَ + ضَ + عَ	كَذَبَ	كَ + ذَ + بَ
رَزَقَكَ	رَ + زَ + قَ + كَ	خَلَقَكَ	خَ + لَ + قَ + كَ

3: Aşağıdaki kelimeleri bir kere heceleyerek, bir kerede birlikte okuyunuz.

رَفَضَكَ	فَحَصَدَ	يَدَكَ	كَشَفَ	نَزَلَ	حَسَدَ
فَحَشَرَ	وَمَكَرَ	سَأَلَ	مَسَحَ	كَتَمَ	لَمَسَ
مَنَعَكَ	فَصَلَحَ	ضَرَبَ	صَدَقَ	طَبَعَ	شَرَعَ
فَمَكَّثَ	ذَبَحَكَ	رَتَقَ	غَفَرَ	خَلَقَ	رَسَخَ
صَرَخَ	غَرَقَ	خَطَرَ	غَرَضَ	نَقَضَ	سَقَرَ
بَرَرَةَ	غَبَرَةَ	وَيَذَرَكَ	فَعَدَلَكَ	عَلَقَةَ	رَقَبَةَ

Not: Daha önce de işaret edildiği üzere Arapçada (ت) harfi kelimelerin sonunda yer alırsa genellikle (ة - ة) şeklinde yazılır.

Örneğin: رَقَبَةٌ - غَبْرَةٌ

4: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

	فَنَكَصَ	حَ + نَ + ثَ	حَنْثَ
	فَظْهَرَ		ظَلَمَ
	نَحَرَ		قَتَلَ
	صَعَدَ		قَتَرَةَ
	وَجَدَكَ		حَكَمَ
	وَلَدَ		ذَرَأَ

5: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

صَعَدَ فَهَلَكَ	خَلَقَ فَشَرَعَ	عَبَدَ فَشَكَرَ
شَرَعَ وَكَتَبَ	نَزَلَ فَظْهَرَ	فَتَحَ فَسَلَّكَ
عَبَسَ وَبَسَرَ	أَحَدَ عَشَرَ	صَبَرَ وَعَفَرَ

Ev Ödevi

- 1- Fetheyi tanımlayınız ve isimlendirme sebebini açıklayınız.
- 2- Fetheli harfe ne denir?
- 3- Üçüncü alıştırmadan 15 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.

4. Ders

KESRE (كَسْرَه) — VE ZAMME (ضَمَّة):

KESRE:

İkinci kısa ses, kesredir. Kesre Arapçada bir kez kırmaya denir. Bu işaret okunurken dudaklarda aşağıya doğru beliren kırılma ve düşüşten dolayı ona bu isim verilmiştir. Kesre harfin altına konur, şu dört kalın harfi: Sad, Zad, Tâ, Zâ (ص - ض - ط - ظ) « ا » ile başlayıp « i » ile biten bir sesle ve diğer harfleri ise « i » sesiyle okutur.

Sesin kısa ve bir vuruşla okunmasına dikkat etmeliyiz.

Not: Kesreli harfe "meksur (مَكْسُور)" denir.

1: Arapça harfleri kesre sesiyle okuyunuz. Kalın harfler renkli yazılarak belirtilmiştir.

ر	ذ	د	خ	ح	ج	ث	ت	ب	ا-ء
ف	غ	ع	ظ	ط	ض	ص	ش	س	ز
		ي	هـ	و	ن	م	ل	ك	ق

2: Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyun.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
عَلِمَ	عَ + لِ + مَ	فَهِمَ	فَ + هِ + مَ
إِبِلٍ	إِ + بِ + لٍ	عَوَجَ	عَ + وَ + جَ
رَجِمَ	رَ + جِ + مَ	مَلِكٍ	مَ + لِ + كٍ

حَبِطَ	حَ + بَ + طَ	غَسَقِ	غَ + سَدَ + قِ
بِوَرَقِ	بِ + وَا + رَ + قِ	بِيَدِكَ	بِ + يَ + دِ + كَ
فَلَحِقَ	فَ + لَ + حَ + قَ	بِعِصْمِ	بِ + عِ + صَدَ + مِ
بِخَزْنَةِ	بِ + خَ + زَ + نَ + تِ	أَفْحَسِبَ	أَ + فَا + حَ + سَ + بَ

3: Aşağıdaki kelimeleri bir kere heceleyerek, bir kerede birlikte okuyunuz.

نَعِمَ	فَنِى	لَهَبِ	لَزِمَ	نَزَفَ	لِكَ	هِيَ
حَزَنَ	بَرِقَ	قَبِلَ	خَشِيَ	عَمِيَ	أَمِنَ	سَمِعَ
شِيَةَ	فَرِحَ	رَدِفَ	سَفِهَ	تَبِعَ	سَلِمَ	أَنِسَ
عَوَجَ	قَطَعَ	حَفِظَ	بَخِلَ	خَسِرَ	ضَحِكَ	خَطِفَ
وَرَثَةَ	نَفَعَتِ	أَزَفَتِ	قَصَصَ	قَمَرَ	رَضِيَ	أَقَمَ
لِيَذَرَ	فَصَلَتِ	لَلْبِثِ	حَسَنَةَ	تَبِعَكَ	قَبْلَكَ	سَفَرَكَ
قَدَمِكَ	فَصَعِقَ	وَقَعَتِ	عَشْرَةَ	بِشَرِّ	فَطْفِقَ	صَحِبَكَ
وَرَجَلِكَ	لَفَسَدَتِ	لِحَبِطَ	لِخَزْنَةِ	بَلَّغَنِى	بِبَدْنِكَ	أَفَامِنَ

4: Fethe ve kesre seslerini içeren aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

	أَقِمِ		كَلِمَ
	نَفَعَتِ		تَزِدِ
	وَجِلَ		عَلِمَتِ
	كَمَثَلِ		وَرَجَلِكَ
	رَقَبَةِ		إِرَمَ

5: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

قَدِمَ وَعَجِبَ	عَمِلَ فَرِيحَ	فَهِمَ وَعَلِمَ
بَقِيَ وَرَضِيَ	نَعِمَ وَأَمِنَ	حَفِظَ وَقَوِيَ

ZAMME (ÖTRE): — ا

Üçüncü ve son kısa ses, zammedir. Zamme Arapçada bir kez bitişmeye denir. Bu işaret okunurken dudaklar bir kez büzüldüğünden ve gonca şeklini aldığından dolayı ona bu isim verilmiştir. Zamme harfin üstüne konur, harfi « u » sesiyle okutur.

Sesin kısa ve bir vuruşla okunmasına dikkat etmeliyiz.

Not: Zammeli harfe "mazmûm (مَظْمُومٌ)" denir.

6: Arapça harfleri zamme sesiyle okuyunuz.

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر
ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ف
ق	ك	ل	م	ن	و	ه	ي		

7: Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyun.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
يَرِدُ	يَ + رِ + دُ	يَهَبُ	يَ + هَ + بُ
حُشِرَ	حُ + شِ + رَ	نُذِرَ	نُ + ذِ + رَ
خُلِقَ	خُ + لِ + قَ	حُسِدَ	حُ + سِ + دَ
حَصَبُ	حَ + صَ + بُ	صُعِقَ	صُ + عِ + قَ
لَنِذَ	لَ + نِ + ذَ	عَمَلِكَ	عَ + مَ + لُ + كَ
ثُلثِي	ثُ + لُ + ثِي	سُطِحَتِ	سُ + طِ + حَ + تِ
أَحَدَهُمْ	أَ + حَ + دَ + هُ + مُ	سَنَسِمُ	سَ + نَ + سِ + مُ

8: Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayrılarak, bir kere birlikte okuyunuz.

تَزَرُّ	حَسَنَ	سُبُلِ	قُدِرَ	كُبِتَ	لُعِنَ	نُسِكِ
رَحَبَ	كُتِبَ	أُذِنَ	يَجِدُ	عُثِرَ	نُبِذَ	لُبِدَ

ذُكِرَ	عُقِدَ	نُرِيَ	تَصِلُ	تُلْتُ	نُفِخَ	بُعِدَ
مَلِكٌ	فَهُوَ	كُشِطَ	صُورَ	ضُرِبَ	زُبِرَ	جُمِعَ
خَبِثَ	سُقِطَ	فَبِهَتْ	عُمِرَكَ	فَقْتِلَ	سَنَسِمُ	فَمَثَلُ
سَتَجِدُ	فَتِحَتْ	فَجِمِعَ	رُسِلِكَ	عُنُقِكَ	فَنُفِخَ	بَصْرُكَ
أَعْظَكَ	رَقَبَةٌ	أَتَذُرُ	هُمَزَةٌ	لَأَجِدُ	قُضِيَتْ	فَرَفِعَ
فَقَطِّعَ	غُلِبَتْ	يَعِظُكُمْ	فَبَصْرُكَ	فَأَخَذَهُمْ	خَبِثَ	رُسِلُ

9: Kısa sesleri içeren aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

	يَشِقُّ		صُحِفَ
	وَتَضَعُ		بُسِطَ
	نُقِرَ		فَكَبِرَ
	أَحَدُ		يَعِدُهُمْ
	فَسَقَى		قُبِلَ

10: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

هَزِمَ وَ قَتِلَ	كُتِبَ وَ رُقِيَ	حَسَنَ عَمَلِكَ
قَرَأَ كُتِبَكَ	شَكَرَ وَ شُكِرَ	بُعِثَ وَ حُشِرَ

Ev Ödevi

- 1- Kesre ve zammeyi tanımlayınız ve isimlendirme sebebini açıklayınız.
- 2- Kesreli ve zammeli harfe ne denir?
- 3- Üçüncü ve sekizinci alıştırmadan her birinden 10 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.

DÖRT DERSİN ÖZETİ

- Arap alfabesi 28 harften oluşur.
- Arapçada sesler ve harekeler iki kısma ayrılır: Kısa ses ve uzun ses.
- Kısa Ses: Kısa ve bir vuruşla okunur.

Kısa sesler şunlardır:

No	Hareke	Ses	Arapça İsmi	Kısa Sesli Harfin İsmi
1-		e, a	Fethe	Meftuh
2-		i	Kesre	Meksur
3-		u	Zamme	Mazmum

5. Ders

MED HARFLERİ (UZUN SES İŞARETLERİ)

Daha önce Arapçada kısa sesleri öğrendik. Uzun sesler harekelerin ikinci kısmını oluşturur. Uzun sesler; uzun ve iki vuruşla okunurlar. Uzun seslere "med harfleri" denir. Med, Arapçada "uzatma" anlamına gelir. Kısa seslerden sonra onların hemcinsi olan şu harfler (و-ی-ا) yer alırsa kısa seslerin uzun sese dönüşmesini ve kısa sesin iki kat uzatılmasını sağlar. Bu yüzden bu harflere "med harfleri" denir.

Med harfleri:

No	Hareke	Ses	Arapça İsmi	Türkçe İsmi
1-	اَ	Uzun «e, a»	Medd-i Elif	Harekesiz Elif
2-	یَ	Uzun «i»	Medd-i Ye	Harekesiz Ye
3-	وَ	Uzun «u»	Medd-i Vev	Harekesiz Vev

MEDD-İ ELİF: اَ

İlk uzun ses işareti "medd-i elif"tir. Fetheden sonra harekesiz "elif" gelirse medd-i elif oluşur. Bu durum, fethedilen sesinin uzatılarak ve iki vuruşla okunmasına sebep olur.

Medd-i elif fetheli harfi iki hareke uzatarak ince harflerde « e » ve kalın harflerde « a » sesiyle okutulur.

1: Arapça harfleri medd-i elifle okuyunuz. Kalın harfler renkli yazılarak belirtilmiştir.

رَا	ذَا	دَا	خَا	حَا	جَا	ثَا	تَا	بَا	ءَا
فَا	غَا	عَا	ظَا	طَا	ضَا	صَا	شَا	سَا	زَا
	يَا	هَا	وَا	نَا	مَا	لَا - لَآ	كَا	قَا	

2: Harfleri aşağıda yazıldığı gibi hem medd-i elifle hem de fethe harekesiyle yazınız ve her iki şeklini okuyunuz:

ثَا - ثَ	تَا - تَ	بَا - بَ	ءَا - ءَ
----------	----------	----------	----------

3: Uzun seslerden her birisi bir heceyi oluşturur. Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan ince harfli kelimeleri okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
كَمَا	كَا + مَا	هُنَا	هُ + نَا
تَابَ	تَا + بَ	بِمَا	بِ + مَا
مَكَانٌ	مَ + كَا + نٌ	هَاجَرَ	هَآ + جَا + رَ
جَاءَهَا	جَا + ءَا + هَا	عَاصِمٌ	عَا + صِ + مُ
جَاوَزَا	جَا + وَا + زَا	فَاطِرٌ	فَا + طِ + رَ
شُرَكَاءَ	شُ + رَا + كَا + ءَا	عِبَادِنَا	عِ + بَا + دِ + نَا
ءَايَاتُنَا	ءَا + يَا + تٌ + نَا	نَدَامَةٌ	نَا + دَا + مَةٌ

4: Aşağıdaki kalın harfli kelimeleri bir kere hecelere ayrılarak, bir kerede birlikte okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayırarak	Birlikte	Hecelere Ayırarak
خَافَ	خَا + فَ	قَالَ	قَا + لَ
عَصَاكَ	عَ + صَا + كَ	غَالِبَ	غَا + لِ + بَ
صَادِقَاتٍ	صَا + دِ + قَا + تِ	قَاصِرَاتُ	قَا + صِ + رَا + تُ

5: Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kerede birlikte okuyunuz.

مَسَاجِدَ	مَنَازِلَ	جَانِبَ	كِتَابُ	مَعَاذَ	بِنَاءَ	مَالِكِ
رَانَ	عِبَادِنَا	غَافِرَ	ظَالِمٌ	عِقَابَ	أَخَافُ	مَنَافِعَ
ءَاخِرَةَ	سَابِقَاتُ	أَصَابِكَ	حُجْرَاتِ	رِعَايَتِهَا	يُضَاعَفُ	فِرَاعَ
فَرَّاهُ	بِنَاصِيَتِهَا مَا وَعَدْنَا	ءَابَاءَ	ءَايَاتِ	لَسَاحِرَانِ	بِعَصَاكَ	

Not: Bazen “harekesiz elif” (medd-i elif) kelimedede yazılmaz ve onun yerine, uzatılan « e » veya « a » sesiyle okunduğu anlaşılması için harfin üzerine küçük bir elif yazılır: (ـَ)

ءَا	بَا	تَا	ثَا	جَا	حَا	خَا	دَا	ذَا	رَا
زَا	سَا	شَا	صَا	ضَا	طَا	ظَا	عَا	غَا	فَا
قَا	كَا	لَا	مَا	نَا	وَا	هَا	يَا		

Bu yazı şekli şu kelimelerde uygulanmıştır, dikkat ediniz:

خَالِقُ ⇨ خَالِقُ	قَالَ ⇨ قَلَّ	قَاصِرَاتُ ⇨ قَاصِرَاتُ
دَرَجَاتٍ ⇨ دَرَجَاتٍ	ثَمَرَاتُ ⇨ ثَمَرَاتُ	إِمَامٍ ⇨ إِمَامٍ

6: Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kerede birlikte okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayırarak	Birlikte	Hecelere Ayırarak
هَذَا	هَآ + ذَا	قَلَّ	قَا + لَ
دَرَاهِمُ	دَ + رَا + هِ + مُ	كَتَبُ	كِ + تَا + بُ
شَهَدَاتٍ	شَ + هَا + دَا + تِ	سَمَوَاتٍ	سَ + مَا + وَا + تِ

7: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz.

عَلِمُ	مَلِكِ	تَشَبَهَ	كَتَبُ	هَذَا	عَهْدَ	ذَلِكَ
ءَايَاتٍ	ظَلَمْتِ	يُجَدِلُ	جَهْدَاكَ	عَقِبَةُ	إِلَهَ	هَذَا
وَمَغْرِبَهَا	قَاصِرَاتُ	خُطَوَاتِ	ءَاثِرِهِمَا	صِرَاطُ	يُصْلِحُ	ءَاتَاكَ
مَشْرِقَ	خُطَوَاتِ	ءَايَاتِنَا	صَلِحَتِ	ضَلَلَةُ	قِيَمَةَ	ظَهَرَ

8: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

مَنَافِعُ	قَتَلَهُمْ
أَكَلَهَا	نَدَاوِلُهَا

	عِقَابُ		عَقِبَتْ
	فَوَاكِهَ		غَيْبَتْ
	تَظَاهَرَا		جَاءَهَا

9: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

صَدَقَ صَادِقَ	قَسَمَ قَاسِمَ	حَكَمَ حَاكِمَ	هَجَرَ هَاجِرَ
طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ	كَذَلِكَ قَالَ	وَبَنَاتِ خَالِكَ	فَلَا غَالِبَ
وَتُلُكَّتْ وَرُبِعَ	ثُلُثًا مَا تَرَكَ	وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا	وَإِذَا خَاطَبَهُمْ
مَا يَشَاءُ إِذَا	وَقِنَا عَذَابَ	هُنَالِكَ دَعَا	سَادَتَنَا وَكُبْرَاءَنَا
كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا	قَالَ فَمَا بَالُ	قَالَ لَا تَخَافَا	عَالِيهَا سَافِلِهَا

Uyarı: Bazı Kur'ân'larda fethe işareti kaldırılır ve harfin üzerine sadece küçük bir elif yazılır: (ـِ)

رِ	ذِ	دِ	خِ	حِ	جِ	ثِ	تِ	بِ	ءِ
فِ	غِ	عِ	ظِ	طِ	ضِ	صِ	شِ	سِ	زِ
		يِ	هِ	وِ	نِ	مِ	لِ	كِ	قِ

Bu yazı şekli řu kelimelerde uygulanmıştır, dikkat ediniz:

أَيَّةِ	↔	ءَأَيَّةِ	كَذَلِكَ	↔	كَذَلِكَ	قِيَامَةٍ	↔	قِيَامَةٍ
---------	---	-----------	----------	---	----------	-----------	---	-----------

Ev Ödevi

1- Beşinci ve yedinci alıştırmadan her birinden 10 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.

6. Ders

MEDD-İ YE: یِ — VE MEDD-İ VEV: وُ —

MEDD-İ YE:

İkinci uzun ses işaretlerinden biri “medd-i ye”dir. Kesreden sonra harekesiz “ye” gelirse medd-i ye oluşur. Bu durum, «i» sesinin uzatılarak ve iki vuruşla okunmasına sebep olur.

1: Arapça harfleri medd-i ye ile okuyunuz.

ذِی	دِی	حِی	جِی	ثِی	تِی	بِی	ءِی -	اِی	
غِی	عِی	ظِی	طِی	ضِی	صِی	شِی	سِی	زِی	رِی
	یِی	هِی	وِی	نِی	مِی	لِی	کِی	قِی	فِی

2: Harfleri aşağıda yazıldığı gibi hem medd-i ye ile hem de kesre harekesiyle yazınız ve her iki şeklini okuyunuz:

ثِ - ثِی	تِ - تِی	بِ - بِی	اِ، اِی، اِی
----------	----------	----------	--------------

3: Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
سَبِیل	سَ + بَی + ل	حِینَ	حِی + نَ
یُمِیتُ	یُ + مِی + ت	فَکْلِی	فَ + کُ + لِی
فَکِهینَ	فَ + کِ + هِی + نَ	رُسلِی	رُ + سُد + لِی

تَمَائِلُ	تَ + مَا + ثِي + لُ	مَحَارِيبُ	مَ + حَا + رِي + بُ
مِيقَاتِي	مِي + قَا + تِي	قَادِرِينَ	قَا + دِ + رِي + نَ
حِيتَانِهِمْ	حِي + تَا + نِ + هِ + مُ	مُنَافِقِينَ	مُ + نَا + فِ + قِي + نَ
ءَابَاءِي	ءَا + بَا + ءِي	قَرَاتِيسُ	قَا + رَا + طِي + سُ

Uyarı: Bazı Kur'ân'larda «medd-i ye»den önce kesre işareti yerine harfin altına düz bir çizgi yazılır: (ـِ)

رِي	ذِي	دِي	خِي	حِي	جِي	ثِي	تِي	بِي	ءِي
فِي	غِي	عِي	ظِي	طِي	ضِي	صِي	شِي	سِي	زِي
		يِي	هِي	وِي	نِي	مِي	لِي	كِي	قِي

Bu yazı şekli şu kelimelerde uygulanmıştır, dikkat ediniz:

رَبِّي	رَبِّي	عَلَمِينَ	عَلَمِينَ	دِينِي	دِينِي
--------	--------	-----------	-----------	--------	--------

4: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz

يُجِيرُ	حَرِيرَ	كَرِيمُ	أَنْيْبُ	حَدِيثُ	قِيلَ	فِي
سَبِيلِي	كَلَامِي	مَصِيرُ	مَسِيحُ	تَلِينُ	سِنِينَ	أَمَلِي
أَبَائِلَ	غَاوِينَ	جِيدِهَا	مَوَازِينُ	مَقَامِي	عِبَادِي	نَوَاصِي
أَرَادَنِي	بَقِينَ	إِلَهَتِي	مُتَقَابِلِينَ	أُعِيدُهَا	سَافِلِينَ	حَافِظِينَ

بِهِيْمَةٍ	وَسِيْلَةٍ	حَسِيْسَهَا	خَلْدِيْنَ	بِخَارِجِيْنَ	تَخَافِيْ	مُقِيْمِيْنَ
بِرِسَالَاتِيْ	أَفْعِيْنَا	مَدِيْنِيْنَ	صَارِمِيْنَ	فَمَلَاقِيْهِ	حَمِيْدٌ	يَحِيْقُ

MEDD-i VEV:

Üçüncü uzun ses işaretleri “medd-i vev”dir. Zammeden sonra harekesiz “vev” gelirse medd-i vev oluşur. Bu durum, «u» sesinin uzatılarak ve iki vuruşla okunmasına sebep olur.

5: Arapça harfleri medd-i vevle okuyunuz.

أُ - ءُ	بُ	تُ	ثُ	جُ	حُ	خُ	دُ	ذُ
رُ	زُ	سُ	شُ	صُ	ضُ	طُ	ظُ	غُ
فُ	قُ	كُ	لُ	مُ	نُ	وُ	هُ	يُ

6: Harfleri aşağıda yazıldığı gibi hem medd-i vev ile hem de zamme harekesiyle yazınız ve her iki şeklini okuyunuz:

أُ - ءُ	بُ - بُ	تُ - تَ	ثُ - ثَ
---------	---------	---------	---------

7: Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayrarak	Birlikte	Hecelere Ayrarak
يُوعِظُ	يُ + عَ + ظُ	يَقُولَ	يَ + قُ + لَ
هَارُونَ	هَ + رُ + نَ	دُونِكَ	دُ + نِ + كَ

قُرُونٍ	قُ + رُو + نِ	دَخَلُوهُ	دَ + خَ + لُو + هُ
يُوزَعُونَ	يُو + زَ + عُو + نَ	عُرُوشِهَا	عُ + رُو + شِ + هَا
أَطِيعُونَ	أَ + طِي + عُو + نِ	غَافِلُونَ	غَا + فِ + لُو + نَ
قُطُوفُهَا	قُ + طُو + فُ + هَا	يَقُولُونَ	يَ + قُو + لُو + نَ
وَأَطِيعُونِي	وَ + أَ + طِي + عُو + نِي	فَعَقَرُوهَا	فَ + عَ + قَ + رُو + هَا

Uyarı: Az işaret kullanılan Kur'ân'larda «medd-i vev»den önce zamme işareti yazılmaz.

نُودِي	نُودِي	تَابِعُونَ	تَابِعُونَ	يَقُولُونَ	يَقُولُونَ
--------	--------	------------	------------	------------	------------

8: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

أَوْحَى	فُومِهَا	هَرُونَ	رُوحِنَا	طُورٍ	نُورٌ
تَابِعُونَ	فَقُولَا	أَجُورَ	سَاهُونَ	أَعُوذُ	كُنُوزٍ
وَتُجَاهِدُونَ	يُرِيدُونَ	غَافِلُونَ	ظَالِمُونَ	خَافُونَ	ثُبُوتِهَا
يُجَادِلُونَكَ	يَتَسَاءَلُونَ	صُدُورُهُمْ	لِنَصِحُونَ	شُحُومَهُمَا	يُظَاهِرُونَ
فُجُورِهَا	حُوتَهُمَا	تُسَيِّمُونَ	يَتَخَافَتُونَ	مُتَنَافِسُونَ	ءَاتُونِي
يُخَادِعُونَ	فَعَقَرُوهَا	تَلُومُونِي	عَاكِفُونَ	كَالِحُونَ	نُودِي
تَبُورَ	أَتَجَادِلُونِي	وَعَمَرُوهَا	يُجَاوِرُونَكَ	فَسَيَقُولُونَ	يَتَلَاوَمُونَ

9: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

	دُونِهَمَا		يُقِيمَا
	فَيَكُونَنَّ		بَدِيعَ
	لَيُوحُونَ		حَيَاتِنَهُمْ
	عَاكِفُونَ		فَرِيقَانِ
	نُوحِيهَا		بَهِيمَةً

10: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

عَلِمَ عَلِيمٌ	حَمْدَ حَمِيدٍ	أَنْسَ أَنْيسَ	حَكِمَ حَكِيمٌ
فِيهَا مَنْفَعٌ وَمَشْرَبٌ	سُنْعِيدُهَا سِيرَتَهَا	جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ	مَا أُوْتِيَ قُرُونٌ
فَأُرُونِي مَاذَا خَلَقَ	سَتَجِدُونَ آخِرِينَ	مَا ضَرَبُوهُ لَكَ	فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَلْدِينَ
مَكَادَ يَزِيغُ قُلُوبِ	يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا	وَرِي وَوَرِي	وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ
وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ	خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ	بِمَا غَفَرَ لِي	

Ev Ödevi

1- Dördüncü ve sekizinci alıştırmadan her birinden 10 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.

7. Ders

SÜKUN (سُكُون): ـــ

Kısa ve uzun ses işaretlerinin tümünden yoksun olan harfin üzerine sükun (cezm) işareti konulur. Sükun işareti bulunan harfe "sakin" denir.

Sükun işareti حَفِيفٌ kelimesinin baş harfinden alınmadır. Kullanım sıklığından dolayı baş harfin noktası ve kelimenin diğer harfleri atılmıştır. حَفِيفٌ kelimesi hafif ve kolay anlamına gelir. Harekeli harfin aksine sakın harfin kolay ve hafif telaffuz edildiğini gösterir.

Sakin harf tek başına okunmaz; kendisinden önceki harekeli harfin yardımıyla okunur.

Sakin harf kendisinden önceki harekeli harfle birlikte bir heceyi oluşturur.

1: Arapça harfleri sükun işaretiyle okuyunuz.

أَءِ إِءِ أْءِ	أَبِ إِبِ أَبْ	أَتْ إِتِ أَتْ	أَثِ إِثِ أَثْ
أَجِ إِجِ أَجْ	أَحِ إِحِ أَحْ	أَخِ إِخِ أَخْ	أَدِ إِدِ أَدْ
أَزِ إِزِ أَزْ	أَرِ إِرِ أَرْ	أَسِ إِسِ أَسْ	أُذِ إِذِ أَذْ
أَشِ إِشِ أَشْ	أَصِ إِصِ أَصْ	أَضِ إِضِ أَضْ	أَطِ إِطِ أَطْ
أَعِ إِعِ أَعْ	أَغِ إِغِ أَغْ	أَفِ إِفِ أَفْ	أَظِ إِظِ أَظْ
أَكِ إِكِ أَكْ	أَلِ إِلِ أَلْ	أَمِ إِمِ أَمْ	أَقِ إِقِ أَقْ
أَهْ إِهْ أَهْ	أَوْ إِوْ أَوْ	أَيِ إِيْ أَيْ	أَنْ إِنْ أَنْ

2: Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
مِنْهُمْ	مِنْ + هُمْ	لَقَدْ	لَ + قَدْ
إِلْيَاسَ	إِلَ + يَا + سَ	أَنْتُمْ	أَنْ + تُمْ
يَهْدِي	يَهْ + دِي	عَسَعَسَ	عَسَ + عَ + سَ
بَايَعْتُمْ	بَا + يَعُ + تُمْ	قُوتِلْتُمْ	قُوتِ + تِلْ + تُمْ
قَضَيْتُمْ	قَ + ضَى + تُمْ	خَلَقْنَا	خَ + لَقْ + نَا
ءَأَنْسْتُمْ	ءَا + نَسَ + تُمْ	فَأَصْبَحْتُمْ	فَ + أَصَ + بَحَ + تُمْ
حَاجَجْتُمْ	حَا + جَجَ + تُمْ	يُوسُوسُ	يُ + وَسَ + وِ + سُ

Not: Sükun bazı Kur'ân-ı Kerim'lerde şu şekilde yazılır: —

Bu işaret مُسَكَّن (sakin kılınmış) kelimesinin baş harfinden alınmadır.

Az işaret kullanılan Kur'ân'larda harfin üzerine sükun işareti konulmaz.

لُدْنٌ	لُدْنٌ	مِنْ	مِنْ	هَلْ	هَلْ	قُمْ	قُمْ
--------	--------	------	------	------	------	------	------

3: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

مَنْ	هُمْ	مُلْكٍ	رَيْبَ	أَحْرَصَ	تَرَهَقَ
فَرَعَتَ	عَلَيْهِ	أَتَوْهُ	تَمَلِكُ	ذَرَهُمْ	أَسْلِمَ
عَنْهُمْ	فَلْيَدْعُ	أَسْقَيْنَا	وَلَنَحْمِلْ	تَنْسُونَ	فِرْعَوْنَ
أَنْفَقْتُمْ	أُحْضِرْتُ	يَمَسْسِنِي	أَعْتَدْنَا	مَوْرُودُ	يِنَاوَنَ

نَخْلُقْكُمْ	لِيُطَلِّعَكُمْ	رَأَيْتُمُوهُ	وَلْيَضْرِبَنَّ	يَغْضُضَنَّ	فَتَبَهَّتْهُمْ
سَنَسْتَدْرِجُهُمْ	أَتَخْشَوْنَهُمْ	مِنْ بَعْدِهِمْ	يَسْتَعْفِفَنَّ	رَزَقْنَاهُمْ	إِذْ أَعْجَبْتَكُمْ
أَلَسِنْتَهُمْ	مُذَبِّبِينَ	تَسْتَتِرُونَ	أَسْتَخْلِصُهُ	لَا تَسْتَنْقِذُوهُ	خَلَقْتُمُونِي

Not: Fetheli harften sonra gelen sakin vev ve ye harflerinin telaffuzuna dikkat etmeliyiz. Fethe vev harfinden dolayı zammeye ve ye harfinden dolayı da kesreye dönüşmesin. Örneğin يَوْمَ kelimesi يَوْمٌ şeklinde ve خَيْرٌ kelimesi خَيْرٌ şeklinde okunmamalıdır.

Ayrıca sakin vev ve ye harfleri yumuşak telaffuz edilmelidir.

4: Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kere de birlikte okuyunuz.

لَيْسَ	أَتَوْا	كَيْفَ	سَوْفَ	أَلْفَيْنَا	يَنْهَوْنَ
زَوْجَيْنِ	أَعْطَيْنَاكَ	تَوَبْتُهُمْ	أَخْتَيْنِ	مُتَتَابِعِينَ	لَأَسْقَيْنَاكُمْ

5: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

لَيْسَ	يَنْهَوْنَ	
تَخْرُجُ	أَكْرَهْتَنَا	
صَدَدْتُمْ	أَحْسَنْتُمْ	
سَتُّعَلْبُونَ	رَأَتْهُ	
أَمَدَدْنَاكُمْ	سَأَرْهَقُهُ	

6: Aşağıda kelimeleri ve ayetleri okuyunuz:

قَالَ أَرَأَيْتَ	إِذْ أَوْيْنَا	قَالَ قَدْ أُوتِيتَ	قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ
فَاتَّبَعَهُمْ بِفِرْعَوْنَ	وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ	فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ	
وَلَا تَعْجَلْ	وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فَعَلْ	وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا	
أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ	قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ	أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ	
إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ	وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ		
وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا تَشْكُرُونَ	لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ		
قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ إِذْ تَدْعُونَ	هَيَّاهَاتَ هَيَّاهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ		
وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ			
يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ			
شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ			

Ev Ödevi

- 1- Üçüncü alıştırmadan 10 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 2- Altıncı alıştırmadaki Kur'an'dan alınma cümleleri bir kaç kez yavaş yavaş ve dikkatle okuyunuz.

4-6. DERSLERİN ÖZETİ

- Uzun sesler; uzun ve iki vuruşla okunurlar.
- Uzun sesler, medd-i elif, medd-i ye ve medd-i vev'den oluşur.
- Uzun sesler, Kur'anlarda farklı şekillerde yazılırlar.
- Hareke ve sestem yoksun olan harfin üzerine sükun işareti konulur.
- Sükun işareti bulunan harfe "sakin" denir. Sakin harf kendisinden önceki harekeli harfin yardımıyla okunur.

8. Ders

ŞEDDE (شَدَّ): ُ

Kur'ân'da kullanılan işaretlerden birisi de "şedde" işaretidir. Bir harf iki kez peş peşe tekrarlanır, birincisi sakin, ikincisi ise harekeli olursa telaffuzu zorlaşır. Kolaylık sağlama amacıyla birinci harf atılır, ikinci harf ise vurgulu bir şekilde söylenir. Bu şiddet, şedde işaretiyle gösterilir. Başka bir ifadeyle üzerinde şedde işareti bulunan harf, şiddetli ve vurgulu bir şekilde okunur.

□ Üzerinde şedde işareti bulunan harfe "müşşeded (مُشَدَّد)" denir.

حَقٌّ + حَقٌّ ⇐ حَقٌّ	حَقٌّ + حَقٌّ ⇐ حَقٌّ	حَقٌّ + حَقٌّ ⇐ حَقٌّ	حَقٌّ + حَقٌّ ⇐ حَقٌّ
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

□ Müşşeded harf iki heceye dönüşür. Birinci hecede sakin ve önceki harekeli harfin yardımıyla okunur; ikinci hecede ise kendi taşıdığı harekelle okunur.

□ Şedde işareti شَدَّ kelimesinin baş harfinden (şin harfinden) alınmadır. Baş harfin noktası ve kelimenin diğer harfleri atılmıştır. Şedde, harfin vurgulu okunmasını sağlar.

Bu işaret harfin üzerine konulur ve sürekli harekelerden birisini taşır.

1: Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan müşşeded kelimeleri okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
قَدَّرَ	قَدَّ + دَ + رَ	مَنَّ	مَنَّ + نَ
قَوَّامِينَ	قَوَّ + وَا + مِي + نَ	جَبَّارٌ	جَبَّ + بَا + رٌ
مُتَّعَ	مُتَّ + تِ + عَ	فَوَّلَ	فَ + وَّلَ + لَ

سِتِّينَ	يُد + نَجَّ + جِيد + كُمْ	سِتِّينَ	سِتِّ + تِي + نَ
أَحَبُّ	يَ + مُدَّ + دُ + هُمْ	أَحَبُّ	أَ + حَبَّ + بُ
صَدُّوكُمْ	فَ + رُدَّ + دُو + هَا	صَدُّوكُمْ	صَدَّ + دُو + كُمْ
يَذْكُرُ	عَلَّ + لِيَّ + يُو + نَ	يَذْكُرُ	يَذَّ + ذَكَ + كَ + رُ

Not: Müşededded harf kesreli olduğu durumlarda kesre harekesi harfin üzerinde ama şeddenin altında da yazılabilir. Örneğin:

رَبِّ + بٍ ⇐ رَبِّ	صَلَّ + لٍ ⇐ صَلَّ	حُرِّ + رٍ + مَ ⇐ حُرِّمَ
--------------------	--------------------	---------------------------

2: Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kere de birlikte okuyunuz.

فَصَلِّ	رَبَّنَا	لَمَّا	ثُمَّ	مَنْ	إِنَّ
حِطَّةً	تَقَبَّلْ	أَقْلُ	عَلَى	يَدْعُ	رَبُّكَ
بُيُوتِكُمْ	نَجِّنَا	كَذَّبَتْ	رَبُّهُمْ	تَحِلُّ	تَسْرُ
فُجِّرَتْ	ذَكَّيْتُمْ	مَتَّعْنَاهُ	لَكَفَّرْنَا	بِخُمُرِهِنَّ	يُلَقِّهَا
نُمَتِّعُهُمْ	حُرِّمَتْ	فَطَهَّرُ	حَرَّفُوهُ	فَبَأَى	بَشْرُ
ضَالِّينَ	وَنَجِّنَا	مُنْفَكِّينَ	وَلِيْمَحِّصَ	وَبُرِّزَتْ	مُسَوِّمِينَ
تَقْلُبُ	نُنَكِّسُهُ	نُعَمِّرُكُمْ	طَيِّبَاتِ	بَيِّنَاتِ	تُقَرِّبُكُمْ
تَبْيِضُ	أَدْلُكُمْ	تَصُدُّونَ	ظَنُّكُمْ	أَيُّوبَ	تُحِبُّونَ
رَبِّ	ذُرِّيَّتَهَا	طَوَّافُونَ	نُنَجِّيكَ	صَلُّوهُ	تَمْنُّهَا

3: Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

أَعِزَّةٌ	تَوَفَّاهُمْ	يَتَوَلَّوْنَ	وَقَطَعْنَاَهُمْ	فَرَدَّهَا	نُمتَّعَهُمْ
لَمَيُّتُونَ	مُحَلِّقِينَ	تَأْمُرُونِي	ذُكِّرْتُمْ	تَضَرَّوهُ	أَضْطَرُّهُ
أَمَانِيَهُمْ	وَتُعْزِّرُوهُ	يَصْعَدُ	قَسِيْسِينَ	بَيْنَا	ذُرِّيَّتِي
مَكَانَهُمْ	فَعِدَّتِهِنَّ	وَلِيْمَكِنَنَّ	وَأَسْرَحُكُنَّ	لِيُوَلَّنَّ	لِنَصَّدَقَنَّ

4: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

زَيْنًا	يُفَصِّلُ
يُفَصِّلُ	فَعُلُوهُ
يَتَحَاجُّونَ	تَطَّلِعُ
فَأَتَمَّهُنَّ	أَخْرَنَا
يُودُّ	أَضْطَرُّهُ

5: Aşağıda kelimeleri ve ayetleri okuyunuz:

كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ	وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ	أَوْ لَتَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا
لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ	لِنَصَّدَقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ	قَالَ سَنُقْتِلُ أَبْنَاءَهُمْ
بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ	وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ	قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ
لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا	وَإِنَّا لَمُوقُوهُمْ نَصِيبُهُمْ	وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ	إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا	يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ
وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ	إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ خَطَايَانَا
فَإِنَّمَا يَسِرَّنَاهُ بِلِسَانِكَ يَا سَامِرِيُّ	رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا
أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ	
وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ	
قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ	
قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ إِذْ تَدْعُونَ أَوْ يَنْفَعُونَكَ أَوْ يُضُرُّونَ	

Uyarı: Osman Taha hattıyla yazılı Kur'an-ı Kerimlerde bazen kelimenin ilk harfinin üzerine şedde konulur. Bu şedde, kelimenin aslına ait değildir. Önceki kelimenin son harfiyle idğam kuralı (tecvit kurallarından biri) sonucu oluşmuştur. Bu yüzden bu kelime ile başlanılacak olursa, şedde okunmaz. Örneğin: وَمَنْ يَّعْمَلْ gibi ki aslı şöyledir: وَمَنْ يَعْمَلْ veya هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ gibi ki aslı şöyledir: هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ

Bu iki kelime idğam kuralı sonucu bu şekilde yazılır ve okunur. İleride tecvit kurallarında bu konuyu açıklayacağız.

Ev Ödevi

- 1- Üçüncü ve dördüncü alıştırmadan 15 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 2- Beşinci alıştırmadaki Kur'an'dan alınma cümleleri ve ayetleri bir kaç kez dikkatle ve yavaş yavaş okuyunuz.

9. Ders

TENVİN (تَنْوِين)

Tenvin; kelimenin asıl harfi olmayan sakin nun'dur ki bazı kelimelerin sonunda yer alır. Yazılmaz ama okunur. Sakin nun tenvinini bildirmek için kelimenin son harfinin harekesi iki kez tekrarlanır.

Tenvin üç kısımdır:

Tenvin	Yazılır	Okunur	Okunur
1- Fethe Tenvini (İki Üstün)	ـَـَ	نَـَ	en, an
2- Kesre Tenvini (İki Esre)	ـِـِ	نِـِ	in
3- Zamme Tenvini (İki Ötre)	ـُـُ	نُـُ	un

Not 1: Fethe tenvini harfe ince harflerde «en» ve kalın harflerde «an» sesi verir.

Not 2: Genelde fethe tenvini ile birlikte harfin sonuna bitişik olarak bir elif yazılır, ancak vakf dışında hiç bir yerde okunmaz. Örneğin: كِتَابٌ kelimesi كِتَابًا olarak yazılır ve كِتَابَيْنِ şeklinde okunur. Ancak üzerinde vakfedildiğinde كِتَابًا olarak okunur. Daha sonra vakf kurallarını açıklayacağız.

1- Tenvin türlerini harfler üzerinde okuyunuz:

ثَّ ، ثِ ، ثٌ	تَّ ، تِ ، تٌ	بَّ ، بِ ، بٌ	ءَ ، ءِ ، ءٌ
دَّ ، دِ ، دٌ	خَّ ، خِ ، خٌ	حَّ ، حِ ، حٌ	جَّ ، جِ ، جٌ
سَّ ، سِ ، سٌ	زَّ ، زِ ، زٌ	رَّ ، رِ ، رٌ	ذَّ ، ذِ ، ذٌ

طَّا ، طِ ، طُ	ضَّا ، ضِ ، ضُ	صَّا ، صِ ، صُ	شَّا ، شِ ، شُ
فَّا ، فِ ، فُ	غَّا ، غِ ، غُ	عَّا ، عِ ، عُ	ظَّا ، ظِ ، ظُ
مَّا ، مِ ، مُ	لَّا ، لِ ، لُ	كَّا ، كِ ، كُ	قَّا ، قِ ، قُ
يَّا ، يِ ، يُ	وَّا ، وِ ، وُ	هَّا ، هِ ، هُ	نَّا ، نِ ، نُ

Uyarı: Üç yerde fethe tenviniyle birlikte elif gelmez:

1- Kelimenin sonunda "yuvarlak te" harfi yer alırsa: رَحْمَةً ve حَيَاةً kelimeleri gibi.

2- Medd-i elifin "ye" olarak yazıldığı yerlerde: هُدًى ve ضُحًى kelimeleri gibi ki هُدًى ve ضُحًى okunur. Daha sonraki derslerde bunun sebebini açıklayacağız.

3- Son harfi "hemze" olan bazı kelimelerde: مَاءٌ ve سَمَاءٌ kelimeleri gibi.

□ Tenvinli harf, bir heceyi oluşturur.

2- Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan tenvinli kelimeleri okuyunuz.

Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak
شَاهِدًا	شَا + هِ + دَنَّ	مَثَلًا	مَ + ثَ + لَنَّ
مُسَمًّى	مُ + سَمَ + مَنَّ	أَذًى	أَ + ذَنَّ
بُكَاءً	بُ + كَا + عَنَّ	مَاءً	مَا + عَنَّ
أُمَّةً	أُمَّ + مَ + تَنَّ	وَاحِدَةً	وَ + حِ + دَ + تَنَّ
مُتَشَابِهًا	مُ + تَ + شَا + بَ + هَنَّ	مُصِيبَةً	مُ + صِي + بَ + تَنَّ

زُجَاغَةٌ	زُ + جَا + جَا + تِن	ءَاَصَالٍ	ءَا + صَا + لِن
دَرَجَاتٌ	دَ + رَا + جَا + تِن	سَمَاءٌ	سَدَ + مَا + ءُن

Uyarı: Tecvit kuralları gereği tenvinler şu şekilde de yazılabilir:

زُجَاغَةٌ

3- Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz:

رَابِيَةٌ	قَصَصًا	مُدَّخَلًا	الْفَافَا	كَذِبًا	بَصِيرًا
مَوْلَى	ءَالِهَةٌ	بُكْرَةٌ	صَعِقَةٌ	كَافَّةٌ	نُعَاسًا
شَهَادَاتٍ	كُفُورٍ	أُفٍّ	يَدٍ	جَزَاءٌ	مُصَفَّى
ثَمَرَةٌ	زِينَةٌ	جَنَّةٌ	تَمَائِيلٌ	تَكْذِيبٌ	لَفِي شَكٍّ
صَغَارٌ	رَسُولٌ	سَبِيلٌ	مَلِكٌ	دُعَاءٌ	غُثَاءٌ
بِرَاءَةٌ	بَقْرَةٌ	مَرْفُوعَةٌ	هَاوِيَةٌ	إِسْتَبْرَقٌ	إِطْعَامٌ
مُصَلَّى	بِمُصَيِّطِرٍ	قَمَطَرِيرًا	إِسْتِكْبَارًا	بَرِيءٌ	شَفَعَةٌ

□ Tecvid kurallarına göre tenviden sonra "be" olursa sakin nun "mim" harfine dönüşür. Bazı Kur'anlarda okuyucuya yardımcı olmak amacıyla tenvin şu şekilde yazılır: $\frac{م}{م}$ Örneğin بَدَاتِ عَلِيمٌ بَدَاتِ şu şekilde yazılır:

عَلِيمٌ بَدَاتِ

4: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

هُزُؤًا	جُنَاحٍ	
عَطَاءً	مُخْرِجٍ	
هُمَزَةً	مُفْتَرَى	
هَوَاءً	عَاتِيَةً	
خِصَاصَةً	وَازِرَةً	

5: Aşağıda kelimeleri ve ayetleri okuyunuz:

عَرَضًا قَرِيبًا	وَسَفَرًا قَاصِدًا	صَاحِبَةً وَلَا وِلْدًا	وَأُخْرُ يَابِسَاتٍ
كِرَامٍ بَرَرَةٍ	بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ	عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ	بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ
وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا	بِفِكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ	وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ	
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً	لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ	فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ	
صَوَامِعُ وَبَيْعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ	مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا		
إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا	وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا		
وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ			
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا			

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا

وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا

لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيمًا

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

Not: Değerli Kur'an öğrencisi, buraya kadar Kur'an okuma konusunda bir çok önemli hususu öğrenmiş bulunmaktasın. Bu eğitim dönemini başarıyla tamamlamak ve Kur'anla ünsiyet kurma ve nur dolu ayetlerini okuma sürekliliği hedefine ulaşmak amacıyla her gün belli bir zamanı tilavete ayırmalısın. Böylece Kur'an okuma becerini geliştirir ve onun yüce mesajlarını öğrenirsin. Bu yüzden bu dersten itibaren her dersin sonunda Kur'an'ın son bölümünden bir kaç sure ev ödevi olarak verilecektir. Her gün tertil eğitimi setiyle birlikte bu sureleri kaç kez dikkatle okuman gerekmektedir.

Ev Ödevi

- 1- Üçüncü alıştırımdan 15 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 2- Nas, Felak, Tevhid, Tebbet, Nasr ve Kâfirun surelerini (Kur'an'ın son 6 suresini) her gün dikkatle ve tertil üzere mukabele yaparak (meşhur karilerin tertil okumalarını takip ederek) okuyunuz.

10. Ders

MED/UZATMA (مَدّ): ˉ

Kur'an-ı Kerim'de birçok yerde kullanılan işaretlerden birisi de "med" işaretidir. Med, Arapçada uzatma anlamına gelir. Bu işaret med haflerinin (medd-i elif, medd-i ye ve medd-i vev) üzerine konur ve med harflerinin normalden fazla uzatılmasını sağlar.

Başka bir ifadeyle med haflerinden sonra sakin, şeddeli harf veya hemze harfi gelirse uzatma ve med durumu meydana gelir. Med harfleri normalinden fazla yani iki elif miktarı uzatılır. (iki elif miktarı 4 parmağı teker teker açma veyahut kapatma miktarı kadardır.)

تَبَوَّءَ	جِيءَ	أَوْلِيَاءَ	جَاءَ
تَحَاضُّونَ	دَكَءٌ	دَوَابُّ	جَانُّ

□ Med ve uzatmaya sebep olan "hemze, sükun ve şedde"ye sebep-i med" denir.

1: Aşağıda kelimeleri med işaretli harflerin uzatmasına dikkat ederek okuyunuz:

يَشَاءُ	بَرِيءٌ	عَطَاءٌ	يَتَسَاءَلُونَ	شُرَكَاءِي	فَأَجَاءَهَا
يَتَحَاجُّونَ	سَرَاءٌ	ضَرَاءٌ	طَامَّةٌ	صَاخَةٌ	الْحَاقَّةُ
يُشَاقُّ	يُضِيءُ	لِقَاءٌ	جَاءَتْ	سَوْءٌ	يُؤَادُّونَ
لِضَالُّونَ	بَيْضَاءٌ	وَلَا أَنْتُمْ	جَزَاءٌ	دُعَاءٌ	سَاءٌ
أَنْبَاءٌ	صَوَافٍ	تَتَّبَعَانِ	دَابَّةٌ	يَدَا أَبِي	جَاءَ تَكُمْ

مَاءَ	أَسْمَاءَ	أَشِدَّاءَ	لِرَادِّكَ	ءِالَاءِ	تَفِيءَ
يُحَادُّونَ	وَلَاءِ آمِينَ	حَافِينَ	حَاجَّ	ءِابَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ	

□ Med işaretinin hecelemede hiçbir etkisi yoktur.

2: Aşağıda kelimeleri ve ayetleri okuyunuz:

لَا أَحِبُّ	إِنِّي أَخَافُ	نُرِي إِبْرَاهِيمَ	نَزَّلْنَا إِلَيْهِمْ
فِي أَيْدِيهِمْ	فَلَا أَقْسِمُ	مَا جَاءَنَا	يُوحِي إِلَيْكَ
إِنِّي ءَانَسْتُ	وَمَا أَهْلَكْنَا	إِذْ تَمْشِي أُخْتِكَ	إِلَى أُمَّكَ
جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ	فِيهَا مَا يَشَاءُونَ	فَاحْشَةَ وَسَاءَ سَبِيلًا	
فَذُو دُعَاءٍ مَرِيضٍ	قَالَ سَنُقْتِلُ أَبْنَاءَهُمْ	مُدَاهَمَتَانِ	
كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ	فَبِأَيِّ ءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ		
رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ	قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ		
اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ			

Ev Ödevi

- 1- Birinci alıştırımadan 10 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 2- Kevser, Maun, Kureş, Fil, Hümeze ve Asr surelerini (Kur'an'ın son 6 suresini) her gün dikkatle ve tertil üzere mukabele yaparak (meşhur karilerin tertil okumalarını takip ederek) okuyunuz.

7-10. DERSLERİN ÖZETİ

- Bir harf aralıksız olarak iki kez tekrarlanır, birincisi sakin ve ikincisi harekeli olursa, birinci harf atılır ve ikinci harf vurguyla okunur. Bu vurgulu okuma durumu, "şedde" işareti ile gösterilir.
- Üzerinde şedde işareti bulunan harfe "müşedded" denir.
- Tenvin; kelimenin asıl harfi olmayan sakin nun'dur ki bazı kelimelerin sonunda yer alır. Yazılmaz ama okunur.
- Tenvin üç kısımdır: Fethe tenvini, kesre tenvini, zamme tenvini.
- Med işareti uzun seslerin (medd-i elif, medd-i ye ve medd-i vev) üzerine konur ve seslerin normalden fazla uzatılmasını sağlar.

11. Ders

OKUNMAYAN HARFLER (1)

Önceki derslerde Kur'an'da kullanılan sesler ve işaretleri, ayrıca hafflerin söz konusu işaretlerin yardımıyla okunduğunu öğrendik. Dolayısıyla harekesiz ve işaretsiz olan harfler okunmazlar. Kur'an'da şu dört "elif, vev, lem ve ye" (ا - ل - و - ی) harfleri işaretsiz ve harekesiz olduklarında okunmazlar. Bunlara "okunmayan harfler" denir. Okunmayan harfler (وَاِلَى) kelimesinde özetlenmiştir.

Okunmayan harfler iki kısma ayrılır: **1-** Sürekli okunmayan harfler: Bu harfler hiçbir durumda okunmazlar. **2-** Bazen okunmayan harfler: Bu harfler bazı durumlarda ve şartlarda okunmaz, bazı durumlarda ve şartlarda okunurlar.

Sürekli Okunmayan Harfler:

1- Medd-i Elif'in Kürsü ve Desteği:

Bazen "vev" ve "ye" harflerinin üzerinde küçük bir elif olur ve şu şekilde yazılır: (وُ - يُّ - يِ) [Bunu şöyle de ifade edebiliriz: Vev ve ye harfleri, medd-i elif için destek ve kürsü olur.] Bu durumda vev ve ye harfleri asla okunmazlar. Sadece önceki harfin işareti olarak elif okunur.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır				
	مُوسَى	⇐	مُوسَا	تَلَّيْهَا	⇐	تَلَّهَا	صَلَّوَةٌ	⇐	صَلَاةٌ

1- Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz:

Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte
حَ + يَا + ةٌ	حَيَاةٌ	زَ + كَا + ةٌ	زَكَاةٌ
نَ + رَا + كَ	نَرَاكَ	أَ + تَا + كَ	أَتَاكَ
شُو + رَا	شُورَى	عِي + سَا	عَيْسَى

□ Hecelemede kelimeler aynen okundukları gibi yazılırlar. Dolayısıyla hecelemede okunmayan harfler de yazılır.

2- Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kere de birlikte okuyunuz.

مَنَوَةٌ	غَدَوَةٌ	نَجْوَةٌ	مَشْكُوَةٌ	مَثْوَيْكُمْ	ذِكْرِيَهُمْ
ضَحِيهَا	تَرِيَهُمْ	أَشْقِيهَا	عُقْبِيهَا	هُدَى	قُرْبَى
إِلَى	تَرَدَّى	أَوْحَى	عَلَى	مَضَى	أُنْتَى

□ Küçük elif, "vev" ve "ye" harflerinin üzerinde değil de öncesinde veya sonrasında olur ve bu harfler üzerinde başka hareke olursa bu durumda söz konusu harfler okunurlar. Örneğin صَلَوَةٌ kelimesinde vev harfi okunmaz ve kelime صَلَاةً olarak okunur. Ancak صَلَوَاتِهِمْ kelimesinde vev harfi okunur ve kelime صَلَوَاتِهِمْ olarak okunur.

2- Hemze Harfinin Kürsü ve Desteği:

Bazen hemze "Elif, vev ve ye" harflerinin üzerinde veya altında olur ve şu şekilde yazılır: (أ - إ - و - ئ - ء - ي - ـِ - ـَ) Bu durumda elif, vev ve ye harfleri okunmazlar. Sadece hemze (ء), kendi işareti ile birlikte okunur.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
أَنَّ	↔	أَنَّ	مُؤْمِنٌ	↔	مُؤْمِنٌ
عَنَّ	↔	عَنَّ	مُؤْمِنٌ	↔	مُؤْمِنٌ

3- Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz:

Hecelere Ayırarak	Birlikte	Hecelere Ayırarak	Birlikte
إِخْ + وَ + ة	إِخْوَةٌ	سَدَ + ءَ + لَ	سَأَلَ
يُنْ + شِ + ءَ	يُنْشِئُ	سَيِّ + يِ + ءَ + ة	سَيِّئَةٌ
مُ + ءَ + ذَ + نُنْ	مُؤَذِّنٌ	مُ + ءَ + صَ + دَ + تُنْ	مُؤَصِّدَةٌ

□ Hemze harfi; elif, vev ve ye harflerinin yanında olursa, söz konusu harfler okunurlar. Örneğin: -ءَادَمَ -ءَاخِرِينَ -وَرَأَى -جَاءُو

4- Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kere de birlikte okuyunuz.

مَأْجُوجَ	يَأْجُوجَ	تَأْمُونَ	تَأْوِيلَ	أُغْنِي	إِنَّكَ
يَوْمِنُ	رُؤْيَايَ	يُؤَخِّرُكُمْ	مُؤْمِنُونَ	أَرَى	أَمْرٌ
شَانِكَ	بَصَائِرَ	تُوْوِي	يُنْشِئُ	فُوَادَ	لُؤْلُؤًا
نَائِمُونَ	مُلْتَتَ	طَائِفٌ	تُبْوِي	قُرِي	دَائِرَةٌ
أَنْبِيَهُمْ	ذَائِقَةٌ	مَلَائِكَةٌ	حَدَائِقَ	يَسْتَهْزِئُ	طَرَائِقَ

3- Cem Elifi:

Arapçada son harfi medd-i vev olan ve çoğul olan fiillerde vev harfinden sonra elif yazılır. Bu elif hiçbir zaman okunmaz. Buna "cem elifi" veya "elif-i farıka" denir. Bu elifin üzerine yuvarlak bir işaret konur. Örneğin:

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
قُولُو	قُولُوا	تَنَابَزُو	تَنَابَزُوا	كَانُو	كَانُوا

5- Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kere de birlikte okuyunuz.

ذَهَبُوا	نَصَرُوا	صَبَرُوا	ءَامَنُوا	جَعَلُوا	خَسِرُوا
تَلَبَّسُوا	تَقُولُوا	تَعَاوَنُوا	فَعَلُوا	عَمِلُوا	أَقِيمُوا
يَغْلِبُوا	كَفَرُوا	طَغَوْا	جَابُوا	نَبَّؤُوا	لَتَسْكُنُوا

□ Kur'an'da; vev harfi, cem' vevi olmamasına veya okunmayan harflerden olmasına rağmen vev'den sonra okunmayan elif gelen bazı kelimeler vardır. Örneğin: أَشْكُوا - نَبَلُوا - أَتَوَكَّؤُوا - لِيَرَبُؤُوا

4- Medd-i Vev 7 Kelimede ve Medd-i Ye 5 Kelimede:

Medd-i vev yedi kelimede yazılmasına rağmen okunmaz. Yedi kelime şunlardır:

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
أَلِي	أُولَى	أَلُو	أُولُوا	أَلِي	أُولَى
أَوْلَتِكَ	أَوْلَاتِكُمْ	أَوْلَاتِ	أَوْلَاتِ	أَوْلَتِكَ	أَوْلَاتِكُمْ
				أَوْلَتِكُمْ	أَوْلَاتِكُمْ

Medd-i ye beş kelimede yazılmasına rağmen okunmaz. Beş kelime şunlardır:

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
بِأَيْدٍ	بِأَيْدِي	بِأَيْكُم	بِأَيْكُم
مَلَاهِ	مَلَايِهِ	أَفَانِ	أَفَانِي
		مَلَاهِم	مَلَايِهِم

□ Bazı Kur'anlarda okunmayan "elif, vev ve ye" harflerini belirtmek amacıyla üzerine yuvarlak işaret konulur.

لِشَأْيٍ	تَمُودًا	مِائَةٌ	جِأَىءَ	لَا يَأْيَيْسُ
----------	----------	---------	---------	----------------

Bazı Kur'anlarda bu harfler herhangi bir işaretle belirtilmezler. Bu durumda Kur'an karisi edindiği bilgiyle bu yerleri doğru okumaya çalışmalıdır.

6: Aşağıda kelimeleri ve ayetleri okuyunuz:

عَلَى فُرْشٍ بَطَائِنُهَا	لَنُرِيكَ فِي سَفَاهَةٍ	وَرَأَى حِجَابٍ
وَهَدِيَهُ إِلَى صِرَاطٍ	خَاسِنًا وَهُوَ حَسِيرٌ	سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَقِيعٍ
لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا	وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ	فَغَشَّيْهَا مَاغَشَّيْ
وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى	قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ	
قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ	فَبَأَىءَ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى	
وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ	ثُمَّ لَتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لَتَكُونُوا شُيُوخًا	
عَلَى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ	وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ	
إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَإِيهِ	وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَفَى عَلَى يُونُسَ	
قَالَ أَلْقِيهَا يَا مُوسَى فَاَلْقَيْهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى		
قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُمْ بِأَهْدَى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ ءَابَاءَكُمْ		
فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولِيِّهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ		
أَلَمْ يَجِدَكَ يَتِيمًا فَآوَى وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى		
وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا		

Ev Ödevi

- 1- İkinci ve dördüncü alıştırımdan 15 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 2- Tekâsür, Karia, Adiyat, ve Zilzal surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

12. Ders

OKUNMAYAN HARFLER (2)

Önceki derste sürekli okunmayan harfleri öğrendik. Şimdi ise bazen okunmayan harflerle tanışacağız.

Bazen Okunmayan Harfler:

1- Vasl Hemzesi (Hemze-i Vasl)

Vasl hemzesi, kelimenin başında gelir, kendinden önceki kelime bununla birleştiğinde okunmaz. Başka bir tabirle vasl hemzesi iki kelime birleştiğinde okunmaz, ancak kelimenin başında okunur. Bu yüzden "bazen okunmayan harfler"den sayılmıştır. Vasl hemzesine "vasl elifi" de denir.

Çoğu Kur'an'larda vasl hemzesinin üzerine küçük bir (ـ) harfi konulur (أ).

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır

1- Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte
فَنَ + طَ + لَ + قَا	فَانْطَلَقَا	بَدَ + حَقَّ + قِ	بِالْحَقِّ
فَلَّ + لَ + ذِي + نَ	فَالَّذِينَ	وَقَّ + عُ + دُو	وَأَقْعُدُوا
بَدَ + ءُ + نَا	بِالْأُنثَى	رَبَّ + بَجَّ + عَلَّ	رَبِّ أَجْعَلْ

□ Vasl hemzesinin karşıtı "kat' hemzesi"dir. Kat' hemzesi cümlelerin başında da ortasında da okunur. Örneğin: أَرْسَلْنَا - لَقَدْ أَرْسَلْنَا

2- Aşağıdaki kelimeleri bir kere hecelere ayırarak, bir kere de birlikte okuyunuz.

فَاجْنَحْ	وَأَبَعْتُ	بِاسْمِ	فَانصُرْنَا	بِالْبَيِّنَاتِ	فَاغْسِلُوا
فَأَسْأَلُكَ	أَوْدَعُوا	بِالْقِسْطِ	بِالْمُهْتَدِينَ	فَاتَّخَذَ	لَاتَّبِعْتُمْ
وَأَصْطَبِرْ	وَأَعْلَمُوا	فَاعْبُدُوهُ	وَأَنْظُرْ	وَالْعَيْنَ	فَانبَجَسَتْ
وَأَضْرِبُوا	فَاسْتَمْتَعْتُمْ	فَاسْتَقِيمُوا	وَأَهْبِطُوا	إِنْ أَمْرًا	أَفِالْبَاطِلِ
أَنْ أَشْكُرَ	لَوْ أَطَّلَعْتَ	قَدِ افْتَرَيْنَا	وَالْجَرَادَ	وَالْقَمَلَ	وَالدَّوَابَّ

2- Elif-Lem Takısındaki Lem

Tarif (belirlilik) edatı olan "elif-lem" (أل) takısı Arapçada isimlerin başına gelir. "El" takısındaki elif aslında, vasl hemzesidir, onunla ilgili kuralları öğrendik. Lem harfine gelince, onun okunuşu kendinden sonraki harfe bağlıdır. Lem harfinden sonra şemsî harfler gelirse lem okunmaz, sonraki harf şeddeli okunur. Lem harfinden sonra kamerî harfler gelirse lem sakin olarak okunur. Kısaca şemsî harflerle bitişen lem, bazen okunmayan harflerdendir.

Şemsî harfler şu 14 harftir:

Şemsî Harfler													
ت	ث	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ل	ن

3- Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Hecelere Ayırarak	Birlikte	Hecelere Ayırarak	Birlikte
وَزَّ + زَى + تُو + نَ	وَالزَّيْتُونَ	وَصَّ + صَا + بِ + رِي + نَ	وَالصَّابِرِينَ

وَالسَّمَاءِ	وَسَّ + سَ + مَا + ةِ	لَهُ الرَّحْمَنُ	لَ + هُرَّ + رَحَّ + مَا + نُ
إِنَّ السَّاعَةَ	إِنَّ + نَسَّ + سَا + عَ + ةَ	مِنَ النَّخْلِ	مِ + نَنَ + نَخَّ + لِ

4- Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

وَالنَّهَارَ	وَاللَّيْلِ	هُوَ السَّمِيعُ	مِنَ النُّورِ	وَالشَّهَادَةَ
وَالظَّالِمِينَ	وَالصَّابِرِينَ	وَالتَّقْوَى	مِنَ الزَّاهِدِينَ	مِنَ الرَّحْمَةِ
يُقُومُ الرُّوحُ	وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ	خِلَالَ الدِّيَارِ	جَنَاحَ الذُّلِّ	
جِذَعِ النَّخْلَةِ	رَبِّ السَّمَوَاتِ	بِالدِّينِ	وَالْأَنْعَمِ	

Uyarı: Elif-lem takısı aşağıdaki kelimelerde tarif edatı değildir. Bu kelimeler isim değil, fiildir; dolayısıyla lem edatı okunur:

وَالتَّفَتِ	يَوْمَ التَّقَى	فَالْتَمِسُوا	إِذَا التَّقِيْتُمْ	فَالتَّقَمَهُ
-------------	-----------------	---------------	---------------------	---------------

□ Kamerî harfler şu 14 harftir:

Kamerî Harfler													
أ	ب	ج	ح	خ	ع	غ	ف	ق	ك	م	و	ه	ى

Lem harfinden sonra kamerî harfler gelirse lem sakin olarak okunur.

وَالْجِبَالُ	هُوَ الْخَبِيرُ	وَالْأَرْضِ	رَبُّ الْمَشَارِقِ
--------------	-----------------	-------------	--------------------

3- Med Harfleri Vasl Hemzesiyle Bitiştiğinde

Kelimenin sonunda med harfi gelir, sonraki kelimenin başında da vasl hemzesi olursa med harfi kısa sese dönüşür ve okunmaz. Yani iki vuruşlu ses, bir vuruşlu sese dönüşür. Örneğin:

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
		ذِي أَنْتِقَامٍ	ذُو الْعَرْشِ	جَعَلْنَا الْأَنْهَارَ	جَعَلْنَا الْأَنْهَارَ

5- Aşağıdaki hecelere ayrılarak ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Hecelere Ayrılarak	Birlikte	Hecelere Ayrılarak	Birlikte
فَمَا اسْتَطَاعُوا	فَ + مَسْ + تَ + طَا + عُو	حَيَاتُنَا الدُّنْيَا	حَ + يَ + تَ + نَا + الدُّنْيَا
فَقُلْنَا أَضْرِبْ	فَ + قُلْ + نَضْ + رَبِّ	فِي الْمَدِينَةِ	فِ + لَ + مَ + دِينِ + نَةِ
فِيهَا الْفَسَادُ	فِي + هَلْ + فَ + سَا + دُ	ذَرُوا الْبَيْعَ	ذَ + رُلْ + بَيْعَ

6- Aşağıdaki Kur'anî kelimeleri bir kere hecelere ayrılarak, bir kere de birlikte okuyunuz.

مِنْهَا الْبُطُونَ	ذُو الْجَلَالِ	أَوْفُوا الْكَيْلَ	قَالُوا أَدْعُ	ذَرُوا الْبَيْعَ
لَا تَكْتُمُوا الْحَقَّ	نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ	عَلَى الثَّلَاثَةِ	يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ	
مَا الطَّارِقُ	إِلَى الظِّلِّ	فِي الزَّبُورِ	إِحْدَى ابْنَتَيَّ	رَبَّنَا اكشِفْ
وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ	فَجَرْنَا الْأَرْضَ	نَاتَى الْأَرْضَ	فَقَالُوا أَبْنَاءُ	

Ev Ödevi

- 1- İkinci, dördüncü ve altıncı alıştırma 15 kelime seçip bir bütün ve heceye ayrılarak yazınız.
- 2- Beyyine, Kadir ve Alak surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ

حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۗ (١) رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً (٢)

فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ (٣) وَمَا نَفَرَقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ

بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَةُ (٤) وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ

لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينٌ

الْقِيمَةِ (٥) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ

فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ (٦) إِنَّ

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ (٧)

جَزَاءُ لَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۗ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ (٨)

13. Ders

OKUNMAYAN HARFLER (3)

Okunmayan harfler konusunu önceki iki derste öğrendik. Ancak bu konuyu öğrenmenin önemine ve daha fazla alıştırmaya yapmanın ve bu konuda başarı elde etmenin gerekliliğine binaen bu dersi de konuyu özetle tekrar işlemeye ve konuyu daha iyi kavramak için ek alıştırmalara ayırıyoruz.

Genel Hatlarıyla Okunmayan Harfler

Okunmayan harfler: 1- Sürekli okunmayan harfler. 2- Bazen okunmayan harfler.

Sürekli Okunmayan Harfler:

1- Medd-i elif'in kürsü ve desteği (و - ي - ي). Örneğin:

مَنَوَاتٌ - ضَحِيهَا - هُدَى

2- Hemze harfinin kürsü ve desteği (ا - إ - و - ئ - س - ي - ي). Örneğin:

إِنَّكَ - مُؤْمِنُونَ - بَصَائِرُ - قُرَى

3- Cem Elifi (ا): Örneğin: خَسِرُوا - جَعَلُوا - ءَأَمَنُوا

4- Medd-i vev 8 kelimedede ve medd-i ye 5 kelimedede (و - و). Örneğin:

أُولَى - أَوْلَاءَ - بَأَيِّكُمْ - أَفَايِنَ

Bazen Okunmayan Harfler:

1- Vasl hemzesi iki kelime bitiştiğinde (ا). Örneğin: فَاجْنَحْ - بِالْقِسْطِ

2- Elif-lem takısındaki lem, şemsî harflere bitiştiğinde (اَل). Örneğin:

وَالنَّهَارَ - وَالظَّالِمِينَ

3- Med harfleri vasl hemzesiyle bitiştiğinde. Örneğin: فِي الْمَدِينَةِ - مَا الطَّارِقُ

1- Aşağıdaki kelimeleri dikkatle okuyunuz.

وَأَزْدُوا	فَاتَّبِعُوا	فَاخْلَعْ	مَتَى	مَا صَنَعُوا	قَدَرُوا اللَّهَ
دِمَاؤُهَا	فَأَوْلَيْتِكَ	سَائِعًا	قَائِلُهَا	وَلَا تَخْشَى	وَأَسْجُدُوا
وَأَعْبُدُوا	مَا النَّصْرُ	فِي الْحَرْبِ	بِالْأَقْرُونِ	الْأُولَى	إِلَى الْمَوْتِ
خَصْمَانِ	أَخْتَصَمُوا	فَاتَّقُوا اللَّهَ	وَالْمُقِيمِ	الصَّلَاةَ	

2: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız:

فِي الْعَقْدِ	هَؤُلَاءِ	
ذِي الْأَوْتَادِ	مَا أَعْنَى	
عَلَى الْعَيْبِ	بِالْتَّفَوَى	
سِوَاءِ السَّبِيلِ		
نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ		
فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ		

3: Aşağıdaki ayetleri okuyunuz:

الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ	يُقِيمُوا الصَّلَاةَ	وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ	وَوَجَدَكَ عَائِلًا	فَأَغْنَى
أَنْتَى لَهُ الذِّكْرَى	فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ	وَالْمُؤْمِنَاتِ	وَالسَّمَاءِ	وَمَا بَنِيهَا
وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ	إِذَا السَّمَاءُ	أَنْشَقَّتْ	أَوْ مُنْحِيضًا	إِلَى فِئَةٍ

وَتَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ	فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا
إِذَا أَنْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ أَنْقَلَبُوا فَكَيْهِنَ	بَلْ تَوَثَّرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ	أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرُ
لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ	وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ
وَأَتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا	ثَلَاثَ مِائَةِ سِنِينَ وَأَزْدَادُوا
وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ	إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ
إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ	

4: Aşağıdaki kelimelerde okunmayan harfleri belirleyiniz:

Heceleme	Okunmayan Harfler	Okunmayan Harf Sayısı	Kelimeler
مِ + نَتِّ + تِ + جَا + رَا + ةِ	أ ، ل	2	مِنَ التِّجَارَةِ
			وَالتَّقْوَىٰ
			وَأَبْتَلُوا الْيَتَامَىٰ
			هِيَ الْمَأْوَىٰ
			الْقَى السَّامِرِيُّ
			فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ

Ev Ödevi

Tin, İnşirah, Duha, ve Leyl surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

11-13. DERSLERİN ÖZETİ

- Okunmayan harfler (وَالِي) kelimesinde özetlenen şu dört harftir: "elif, vev, lem ve ye" (ا – ل – و – ي) Bu harfler işaret-siz ve harekesiz olduklarında okunmazlar.
- Okunmayan harfler iki kısımdır: Sürekli okunmayan, bazen okunmayan.
- Sürekli okunmayan harfler şunlardır: 1- Medd-i elif'in kürsü ve desteği. 2- Hemze harfinin kürsü ve desteği. 3- Cem Elifi. 4- Medd-i vev 8 kelimedede ve medd-i ye 5 kelimedede.
- Bazen okunmayan harfler şunlardır: 1- Vasl hemzesi iki kelime bitiş-tirildiğinde. 2- Elif-lem takısındaki lem, şemsî harflere bitiştiğinde. 3- Med harfleri vasl hemzesiyle bitiştiğinde.
- Okunmayan "elif, vev ve ye" harflerinin üzerine yuvarlak bir işaret konur: ا – و – ي

14. Ders

VAKF (DURMA) KURALLARI

Kur'an okurken ayetleri aralıksız ve nefes almadan okumak mümkün değildir. Bu yüzden uzun ayetlerin ortasında ve ayetlerin sonunda durulur.

Ayetlerin ortasında ve sonunda nefes almak ve kıraat tarzını değiştirmek amacıyla yapılan duraklamalara vakf denir. Çoğu zaman durmak, vakfedilen kelimenin sesinde veya işaretinde değişikliğe neden olur. Bu derste farklı kelimeler üzerinde nasıl vakfedildiğini öğreneceğiz. Vakf üç kısımdır:

1- İskan Vakfı:

İskan, sakin etmek, sükûn vermek demektir. Kelimenin sonunda kısa seslerden yani fethe, kesre, zammeden veya zamme tenvini ve kesre tenvininden birisi (ُ ُ ُ) olursa, vakfederken sukûna (ِ) dönüşür.

Vakfedilir	Yazılır	Vakfedilir	Yazılır
دِينٍ	لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينٍ	صَدْرِي	أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرِي
لَهَبٍ	سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ	وَالْفَتْحِ	إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحِ
		لَشَهِيدٍ	وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ

1: Aşağıdaki kelimeleri üzerinde vakfederek okuyunuz:

كُفُورٌ	يَعْلَمُونَ	الْيَمِّ	أَطِيعُونَ	غَفَّارٌ	خَيْرٌ
أَحْزَابٍ	تُؤَفِّكُونَ	بَعِيدٍ	جِيَادٌ	خَلَقَ	جَدِيدٍ
يَبُورٌ	مُرِيبٌ	وَاحِدٌ	ءَامِنِينَ	تَعْبُدُونَ	شُعْبٍ

عِبَادِ	عُيُونِ	حِسَابِ	يُطَاعُ	إِبْكَارِ	شَدِيدِ
---------	---------	---------	---------	-----------	---------

2- İbdal Vakfı:

İbdal, değiştirmek demektir. Bu tür vakıfta, vakfederken kelimenin sonunda yer alan harf, başka bir harfe dönüşür. İbdal vakfı iki kısma ayrılır:

a) Kelimenin sonunda fethe tenvini (ء) olursa, vakfederken tenvin medd-i elife (اِء) dönüşür.

Vakfedilir	Yazılır	Vakfedilir	Yazılır
فَوْسَطْنَ بِهٖ جَمَعًا	فَوْسَطْنَ بِهٖ جَمَعًا	فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا	فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا

b) Kelimenin sonunda yuvarlak te (ة - ة) harfi olursa, vakfederken harkesine bakılmaksızın sâkin "he" harfine (ه - ه) dönüşür.

Vakfedilir	Yazılır	Vakfedilir	Yazılır
نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ	نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ	فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ	فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

2: Aşağıdaki kelimeleri üzerinde vakfederek okuyunuz:

أَفْوَاجًا	مُمَدَّدَةٌ	صُبْحًا	مُؤَصَّدَةٌ	جَمًّا	بَصِيرًا
إِنْشَاءً	غَبْرَةٌ	جُفَاءً	أَبًّا	مَسْتَبْشِرَةٌ	نَخْلًا
تُرَابًا	نَخْرَةٌ	كِذَابًا	رَاجِفَةٌ	مِيقَاتًا	زَمَهْرِيرًا
تَنْزِيلًا	هُدًى	ضَحًى	لَوَامَةٌ	بَصِيرَةٌ	رُؤْيَدًا
مَغْفِرَةٌ	مَلَائِكَةٌ	سُدًى	شَفَاعَةٌ	مَاءٌ	مُصَلًّى
بِنَاءً	قَارِعَةٌ	عَلَانِيَةٌ	سُودٌ	نَصِيرٌ	يَبُورٌ

3- Değişimsiz Vakf:

Kelimenin sonu sâkin (ـ) olursa veya kelimenin sonunda med harflerinden biri (ـِ ، ـُ ، ـِ) olursa, vakfederken kelimenin sonunda herhangi bir değişiklik meydana gelmez, üzerindeki hareke ile okunur.

Vakfedilir	Yazılır	Vakfedilir	Yazılır
وَ وَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنِي	فَادْخُلِي فِي عِبَادِي	وَ وَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنِي	فَادْخُلِي فِي عِبَادِي
وَلَا تُسْرِفُوا	وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ	وَلَا تُسْرِفُوا	وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

3: Aşağıdaki kelimeleri üzerinde vakfederek okuyunuz:

لِلْعُسْرَىٰ	فَأَنْصَبْ	فَلَا تَنْهَرْ	عُقَيْبَهَا	زَكَّيْهَا	وَأَنْحَرْ
وَأَقْتَرِبْ	لَا تُسْرِفُوا	أَخْبَارَهَا	جَنَّتِي	قُتِلَتْ	فَلَا تَنْسَىٰ
حِسَابُهُمْ	أَحْوَىٰ	خُلِقَتْ	عَمِلُوا	مَا هِيَ	أَصْبِرُوا

Uyarı:

- «هُو – هِيَ» (huve-hiye) kelimeleri vakf halinde «هُو – هِيَ» (hu-hi) şeklinde uzatılarak okunur.
- "He" zamirinin işbalı okunduğu kelimelerde vakfedilirse sakin okunur. İşba konusu bir sonraki derste açıklanacaktır. Örneğin: «رَبِّهِ» üzerinde vakfedilirse «رَبِّة» şeklinde okunur. «طَعَامِهِ» kelimesi üzerinde vakfedilirse «طَعَامِة» şeklinde okunur.
- Şeddeli vakf hâlinde düşmez. Müşedde harf vurgulu okunur. Örneğin «الْحَقُّ» kelimesi üzerinde vakfedilirse «الْحَقِّ» şeklinde okunur.

4: Aşağıdaki kelimeleri ve ayetleri, üzerinde vakfederek okuyunuz:

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ	لَا يَلْفِ قَرِيْشٍ	فَهُوَ فِي عَيْشَةٍ رَّاضِيَةٍ
فَأُمَّهُ هَٰوِيَةٌ	وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ	وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا	عَبْدًا إِذَا صَلَّى	وَصَدَقَ بِالْحُسْنَى
صُحْفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى	وَجَزَائِهِمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا	
وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ	وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ	وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ
وَصَاحِبَتَيْهِ وَبَنِيهِ	ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ	فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ
وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ	كَانَهُ جِمَالَتٌ صَفْرًا	عُذْرًا أَوْ نُذْرًا
لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ	سَأَصْلِيهِ سَقَرًا	
أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى	وَمَكْرُوًا مَكْرًا كُبَرًا	
وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيهِ	إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً	وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

Ev Ödevi

Buruc ve İnşikak surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	
وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ١	وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ٢
وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰهَا ٣	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا ٤
وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَىٰهَا ٥	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَىٰهَا ٦
وَالنَّفْسِ وَمَا سَوَّاهَا ٧	فَالهَمَّهَا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ٨
قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ٩	وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ١٠
كَذَبَتْ ثَمُودُ	بَطْغُونَهَا ١١
إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ١٢	فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ
نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ١٣	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ١٤	وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ١٥

15. Ders

İŞBÂ

"He" zamiri (ه ه) kelimelerin sonunda kesre ve zamme harekesiyle yazılır. Bazı durumlarda he zahirinin kısa sesi, uzun sese dönüşür. Bu duruma "işbâ" denir. Tecvit ilminde işbâ harekeyi doyurmaya ve uzatmaya denir.

"He" zamirinden önceki harf kısa ses işaretlerinden birine sahip olursa, işbâ gerçekleşir.

هـ	↔	هـ - هـ + هـ	هو	↔	هُ - هُوَ + هُوَ ، هُوَ
----	---	--------------	----	---	-------------------------

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	
قَوْمِهِ	↔	قَوْمِهِ	بِهِ	↔	بِهِ	أَمْرُهُ	↔	أَمْرُهُ
لَهُ	↔	لَهُ	لَهُ	↔	لَهُ	لَهُ	↔	لَهُ

□ Bazı Kur'an'larda kariye kolaylık olsun diye he zamirinden sonra işbâ ye'si (ے) şeklinde ve işbâ vev'i küçük bir vev (و) şeklinde yazılır.

1: Aşağıdaki kelimeleri dikkatle okuyunuz:

عَذَابُهُ	سَكِينَتُهُ	كِتَابُهُ	الَّهِ	صَلَاتُهُ	وَجْهُهُ
بَاطِنُهُ	ثُلُثُهُ	جَعَلَهُ	نِعْمَهُ	مَعَهُ	مَوَازِينُهُ
بِأَمْرِهِ	بَصْرِهِ	لِأَبْنِهِ	نَفْسِهِ	لِتَقْرَأَهُ	فَتَخَطَّفَهُ
عَمَلِهِ	جُنُودِهِ	بُطُونِهِ	هَذِهِ	بِیَمِينِهِ	صَاحِبَتِهِ
قَلْبِهِ	ثَمَرِهِ	لِسَعْيِهِ	وَرَائِهِ	قَمِيصِهِ	عِبَادِهِ

□ Aşağıdaki durumlarda işbâ yapılmaz:

– “He” zamirinden önceki veya sonraki harf sakin olursa, işbâ yapılmaz.

ذِرَاعِيهِ	يَعْلَمُهُ	يَزِدُّهُ	إِلَيْهِ	لَدُنَّهُ	مِنْهُ
بِهِ الَّذِينَ	دُونِهِ الْبَاطِلُ	نَصْرَهُ اللَّهُ		لَهُ الْحَمْدُ	

– “He” zamirinden önce uzun ses olursa, işbâ yapılmaz.

فَعُلُوهُ	فَأَسْكَنَاهُ	نَصْرُوهُ	خُذُوهُ	أَنْزَلْنَاهُ
هَدَاهُ	يَأْتِيهِ	أَبِيهِ	يَهْدِيهِ	فِيهِ

Okunan Ama Yazılmayan Harfler

Arapçada yazılmadığı halde okunan az miktarda kelime vardır. Aslında vev ve ye harflerinin birbiri ardınca tekrarlandığı kelimelerde Kur’an-ı Kerim’in ilk yazılımında tekrarı önlemek amacıyla bir harf atılmıştır. Bu yüzden kariyi yönlendirme amacıyla bu harfler küçük bir şekilde (و - ء) kendi yerlerinde yazılır.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
دَاوُدَ	دَاوُودَ	غَاوُونَ	غَاوُونِ	نَبِيِّنَ	نَبِيِّئِنَ	أُمِّيْنَ	أُمِّيئِنَ

2: Aşağıdaki kelimeleri dikkatle okuyunuz:

رُؤُسُ	تَلُونِ	وُرِي	فَاوُوا	تَلُوا	لِتَسْتَوُوا
وَلِي	يَسْتَحِيءَ أَنْ	إِلَيْهِمْ	يُحْيِ	يَسْتَوُونَ	يَسْتَوُدُّهُ

3: Aşağıdaki ayetleri dikkatle okuyunuz:

وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ ۗ	ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا
وَكَفَىٰ بِهِ بَذُنُوبٍ عِبَادَةً خَيْرًا	وَدَخَلَ جَنَّتَهُ ۗ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ ۗ
كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ ۗ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ	
قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ	
وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ	مَا وَرَىٰ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاءٍ اتِّهَمَا
أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ	

Ev Ödevi

- 1- Birinci ve üçüncü altıncı alıştırmadan 10 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 2- Şems, Beled ve Fecr surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

16. Ders

İCTİMA-İ SÂKİNEYN

Telaffuzda iki sâkin harfin yan yana gelmesine "ictima-i sâkineyn" denir.

Tenvinde İctima-i Sâkineyn:

Sonu tenvinle biten bir kelimedden sonra ilk harfi sukun veya şedde olan bir kelime gelirse, iki sâkinin birleşmesi durumu gerçekleşir ve iki kelimeyi birlikte okumak zorlaşır. Bu durumdan kurtulmak için tenvinin sonundaki sâkin nun harfine kesre harekesi verilir. Bunun adına "ref'i ictima-i sâkineyn (ictima-i sâkineynden kurtulma) denir.

İctima-i Sâkineynden Kurtulma Hâli		İctima-i Sâkineyn Hâli		İlk Hali
عَادِنَاؤُلَى	⇐	عَادِنَاؤُلَى	⇐	عَادَاؤُلَى
نُوحِنْمُرْسَلِينَ	⇐	نُوحِنْمُرْسَلِينَ	⇐	نُوحِ الْمُرْسَلِينَ
فِسْقِنَايَوْمَ	⇐	فِسْقِنَايَوْمَ	⇐	فِسْقُ الْيَوْمِ

□ İctima-i sâkineynden kurtulma için başvurulan yöntemde tenvin çeşitleri arasında fark yoktur. Fethe tenvini, kesre tenvini ve zamme tenvininde kesre harekesi verilerek ictima-i sâkineyn sorunu aşılabilir.

1: Aşağıdaki hece halinde ve birlikte yazılan kelimeleri okuyunuz.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
عَرَضَ + نِلَ + لَ	عَرَضَا الَّذِينَ	مَحَ + ظُو + رَ +	مَحْظُورًا أَنْظَرُ
ذِي + نَ		نِنَ + ظُرَّ	

يَوْمَ + مَ + ءِ + ذِ + نِسْ + سَ + لَ + مَ	يَوْمِذِ السَّلَامِ	عُ + يُو + نِ + نِدْ + خُ + لُو	عُيُونِ اَدْخُلُوا
رِزْقُ + قُ + نِلْ + لَا + هُ	رِزْقُ اللَّهِ	نُو + حُ + نِبْ + نُنْ + هُو	نُوحُ ابْنُهُ

2: Aşağıdaki kelimeleri dikkatle okuyunuz.

رَهْبَانِيَّةً اَبْتَدَعُوهَا	بِغْلَامٍ اَسْمُهُ	قَوْمًا اَللَّهُ	خَيْرٍ اَطْمَآنًا
يَوْمِذِ الْحَقِّ	حَيْثَةَ اَجْتَشَّتْ	كَرَمَادٍ اَشْتَدَّتْ	لَهُوًا اَنْفَضُوا
زُجَاجَةً اَلزُّجَاجَةُ	عَدَنٍ اَلَّتِي	عُزَيْرِ ابْنِ اَللَّهُ	اِفْكٍ اَفْتَرِيهِ

□ Bazı Kur'an'larda okuyucuya kolaylık sağlama amacıyla iki sâkin yan yana geldiğinde tenvinin altına küçük kesreli nun (نِ) yazılır:

سَوَاءٍ نِ اَلْعَاكِفُ	بِرَحْمَةٍ نِ اَدْخُلُوا	مِصْبَاحٍ نِ اَلْمِصْبَاحُ	بِرِزْنَةٍ نِ اَلْكَوَاكِبِ
------------------------	--------------------------	----------------------------	-----------------------------

Tenvin Dışında İctima-i Sâkineyn:

1- İctima-i sâkineynde genel kural birinci sakin harfin kesreli okunmasıdır. Örneğin:

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
قَالَتِ اَمْرَاةٌ	قَالَتْ اَمْرَاةٌ	قُلِ اَلْحَمْدُ	قُلْ اَلْحَمْدُ

2- "Min" « مِنْ » kelimesinde sakin nun fetha alır. Örneğin: مِنَ الْقَوْلِ

3- "Hum, kum ve tum" « هُمْ، كُمْ، تُمْ » kelimelerinde sakin mim zamme alır.

هُمْ اَلْفَائِزُونَ - لَكُمْ اَلْوَيْلُ - اَنْتُمْ اَلْفُقَرَاءُ

4- « بِسْمِ اَلْاَسْمِ » kelimesinde « اَسْمِ » kelimesinin vasl hemzesi atıldıktan sonra iki sakin « ل - س » harf birleşmiş olur. Bundan kurtulmak için "lem" harfine kesre verilir: « بِسْمِ اَلِاَسْمِ »

3: Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırarak yazınız.

	مَثَلًا الْقَوْمُ
	فِتْنَةً أَنْقَلَبَ
	يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ
	عَدَنٍ الَّتِي
	شَيْئًا اتَّخَذَهَا
	رَجُلٌ أَفْتَرَىٰ

4: Aşağıdaki Kur'an'dan alınma cümleleri ve ayetleri heceleyerek okuyunuz:

كَذَبَتْ قَوْمٌ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ	وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ ۗ انْتَهُوا
إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ ۖ اسْمُهُ يَحْيَىٰ	وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ۗ ادْخُلُوهَا
وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ	وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا ۖ انفُضُّوا
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ۗ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ ۗ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ	وَأَمْوَالٌ ۖ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
خَيْرٌ ۖ أَطْمَآنَ بِهِ	مَثَلُ نُورِهِ ۗ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۗ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۗ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ

Ev Ödevi

- 1- İkinci alıştırmadan 10 kelime seçip bir bütün ve heceye ayırarak yazınız.
- 2- Gaşiye, A'la ve Tarık surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

14-16. DERSLERİN ÖZETİ

- Ayetlerin ortasında ve sonunda nefes almak ve kıraat tarzını değiştirmek amacıyla yapılan duraklamalara vakf denir.
- Vakf üç kısımdır: İskan vakfı, ibdal vakfı ve değişimsiz vakf.
- “He” zamirinden önceki harf kısa ses işaretlerinden birine sahip olursa, işbâ gerçekleşir. هُ – هُ zamiri هُو şeklinde ve هِ – هِ zamiri هِيَ şeklinde okunur.
- “He” zamirinden önceki veya sonraki harf sakin olursa veya ondan önce uzun ses olursa, işbâ yapılmaz.
- Sonu tenvinle biten bir kelimedenden sonra ilk harfi sukun veya şedde olan bir kelime gelirse, ictima-i sâkineyn (iki sâkinin birleşmesi) durumu gerçekleşir. Bu durumdan kurtulmak için tenvinin sonundaki sâkin nun harfine kesre harekesi verilir. Bunun adına "ref'i ictima-i sâkineyn (ictima-i sâkineynden kurtulma) denir.

VAKF İŞARETLERİ

Kelimelerin sonunda nasıl vakfedildiğini öğrenmenin yanı sıra doğru yerlerde vakfedilmesini de öğrenmek gerekir. Karinin ayetlerde doğru yerlerde vakfetmesini ve vasletmesini sağlamak ve işini kolaylaştırmak amacıyla kelimelerin üzerine aşağıda açıklanan bir takım kısa işaretler konulur.

Vakf işaretleri ilk olarak müfessir ve yüce kıraat ustası "Allame Şeyh Abdullah Secavendî" adıyla ünlü Muhammed b. Tayfur Secavendî tarafından belirlenmiştir. Bu yüzden bu işaretler "Secavendî işaretleri" diye meşhur olmuştur. Vakf işaretleri ve anlamları şöyledir:

1-	م	Lazım vakf: Bu işareti taşıyan kelimedede mutlaka vakfedilmelidir.
2-	قل	Gila: Bu işaret vakfın iyi olduğunu ama vaslın da (geçmenin de) caiz olduğunu gösterir. (أَلَوْقَفُ أَوْلَى) cümlesinden alınmadır. Bazı Kur'an'larda bunun yerine (ط) işareti kullanılır ve adına "mutlak vakf" denir.
3-	ج	Caiz vakf: Durmanın ve geçmenin her ikisinin de câiz olduğunu, hiçbirinin diğerine tercih edilmediğini gösterir.
4-	صل	Sila: Bu işaret vasletmenin iyi olduğunu ama vakfın da caiz olduğunu gösterir. (أَلْوَصْلُ أَوْلَى) cümlesinden alınmadır. Bazı Kur'an'larda bunun yerine (ز) işareti kullanılır ve adına "mucevvez vakf" denir.
5-	لا	La vakfı: Vakf edilmemelidir. Kari bu işareti taşıyan kelime üzerinde durmamalı ve sonraki kelimeye vasletmemelidir.
6-	❖ ❖	Murakabe vakfı: Bu üç noktalı işaret birbirine yakın iki kelime üzerine konulur. Kari bu işaretin ancak birinde durabilir, her ikisinde duramaz. Bu iki işaret arasındaki kelimeler tek başına okunamaz. Buna ayrıca "muanaka vakfı" da denir.

7-	ص	Murahas vakf: Ayetlerin uzun olduğu ve bir nefeste okunmadığı yerlerde bu işareten yararlanılır. Zaruret ve nefesin yetmediğı durumlarda bu işareti taşıyan kelime üzerinde vakfedilebilir.
----	---	---

Aşağıdaki ayetleri vakf işaretlerini dikkate alarak okuyunuz:

<p>إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٦٦﴾</p>
<p>وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٦٧﴾</p>
<p>لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٨﴾</p>
<p>إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۗ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٦٩﴾</p>
<p>... فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ ۚ وَأَخْرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَأَخْرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ ... ﴿٧٠﴾</p>
<p>ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ۗ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٧١﴾</p>
<p>وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ ۚ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٢﴾</p>
<p>قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۗ سُبْحَانَهُ ۖ هُوَ الْغَنِيُّ ۖ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطَانٍ بِهَٰذَا ۚ أَتَقُولُونَ عَلَىٰ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٣﴾</p>

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا لَّا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا
شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٠﴾

Uyarı: Ayetlerin sonunda ayetin anlamını ve vakf işaretlerini dikkate almadan vakfedilebilir. Bu tür vakf, "vakf-ı sünnet" diye bilinir. Hadislerde aktarıldığına göre Hz. Peygamber (s.a.a) ayetlerin sonunda sürekli vakfederdi. Eğitim amaçlı kıraatte de bu yöntem uygulanır.

Ev Ödevi

Mutaffifin ve İnfitar surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

18. Ders

MUKATTAA HARFLERİ

Kur'an-ı Kerim'deki 114 surenin 29'unun başında harekesiz bir veya birkaç bitişik harf yer alır. Bu harfler birbirinden bağımsız, ayrı ayrı ve kendi Arapça isimleriyle okunurlar.

Mukatta harflerde isimlerinin sonunda hemze olan harflerde, hemze harfi okunmaz. Örneğin رَاءِ harfi رَا şeklinde okunur.

1- Aşağıdaki mukattaa harfleri dikkatle okuyunuz:

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
يَا + سَيْنٌ	يسّ	نُونٌ	نّ
رَا + لَامٌ + أَلِفٌ	الرّ	حَا + مِيمٌ	حمّ
كَا فَا + هَا + يَا + عَيْنٌ + صَادٌ	كهيعصّ	صَادٌ + مِيمٌ + لَامٌ + أَلِفٌ	المصّ

2- Kur'an-ı Kerim'de bulunan mukatta harflerinin toplamı birer harften beşer harfe kadar varan 14 ibarettir. Bu harflerin tümü aşağıdaki alıştırma gelmiştir, onları dikkatle okuyunuz.

الرّ	المّ	طسّ	حمّ	طه	يسّ	قّ	صّ	نّ
كهيعصّ	حمّ عسقّ	المّ	المصّ	طسّم				

3- Aşağıdaki mukattaa harflerinin okunuşunu yazınız.

Okunur	Yazılır	Okunur	Yazılır
	صّ		قّ

طس	طسَم
المر	حم عسق

4- Aşağıdaki ayetler mukatta harflerinin yer aldığı surelerin baş bölümleridir. Bir kaç kez okuyunuz.

Surenin Adı	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
Sad	ص وَالْقُرْآنِ ذِی الذِّکْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذِیْنَ كَفَرُوا فِی عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾
Kalem	ن وَالْقَلَمِ وَمَا یَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾
Yasin	یٰسَ ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَکِیْمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِیْنَ ﴿٣﴾ عَلِی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿٤﴾
Âl-i imran	الْم ﴿١﴾ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّوْمُ ﴿٢﴾
Şuara	طسَم ﴿١﴾ تِلْكَ آیَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِیْنِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَآخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا یَكُونُوا مُؤْمِنِیْنَ ﴿٣﴾
Ra'd	المر تِلْكَ آیَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِیْ أُنزِلَ إِلَیْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَکِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا یُؤْمِنُونَ ﴿١﴾
Şûra	حم ﴿١﴾ عسق ﴿٢﴾ کَذٰلِکَ یُوحِیْ اِلَیْكَ وَاِلَی الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِکَ اللّٰهُ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ﴿٣﴾

Meryem

كَهَيْعَصَ ﴿١﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾ إِذْ نَادَى رَبَّهُ
نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾

Ev Ödevi

Tekvir ve Abese surelerini tertil üzere mukabele ile okuyunuz.

SON SÖZ

Değerli Kur'ân öğrencileri!

Şimdi Allah'ın yardımı ve göstermiş olduğunuz çabayla Kur'an ayetlerini doğru ve hatasız okuyabiliyorsunuz. Bilin ki bu çabanızla Kur'ân'ı öğrenme ve ona amel etme yolunda ilk adımı atmış bulunmaktasınız. Bundan sonra Yüce Allah'a tevekkül ederek daha fazla şevkle öğrendiklerinizi tekrarlamanın yanı sıra sonraki adımları daha sağlam ve daha hızlı bir şekilde atmalısınız. Burada iki noktayı hatırlatmak gerekir:

1- Her gün düzenli olarak 30 dakikanızı Kur'an'a ayırın ve o vakitte dikkatle bir kaç sayfa okuyunuz. Bu, size Allah'ın rahmetinin inmesini sağlamanın, sevap kazandırmanın ve Kur'ân'ı daha iyi okumanızı sağlamanın yanı sıra Kur'an'la daha fazla ünsiyet kurmanız ve yüce öğretilerini öğrenmeniz yönünde üzerinizde inanılmaz derin etkiler yaratacaktır.

2- İfade edildiği üzere Kur'ân'ı doğru ve hatasız okuma merhalesi, Kur'ânî öğretiler hazinesine girmenin ilk adımıdır. Bu aşamada kalmak, önceki zahmetlerin tamamen boşa gitmesine ve zamanla değerini kaybetmesine sebep olacaktır. Bu yüzden fasih okuma, tecvid, lehn, hıfz (ezberleme), ayetler üzerinde tedebbür ve tefekkür gibi üst merhaleler için eğitim almak gerekir. Böylece insan ahlaki ve ilmî seviyesini yükseltmenin yanı sıra tilavetin son hedefi olan Kur'ân mesajlarını alma ve ona göre amel etme yolunda ilerlemiş olacaktır.

Kur'ân-ı Kerim ve Ehlibeyt sayesinde başarılarınızın devamı dileğiyle...

KAYNAKÇA

- 1- Kur'ân-ı Kerim
- 2- *Mecmau'l-Beyan fi Tefsiri'l-Kur'ân*, Şeyh Tabersî.
- 3- *Minehu'r-Rahman fi Ta'limi'l-Atfâl*, Latife Kazamil, Daru'l-Fethi'l-İslâmî yay. Mısır-İskenderiye.
- 4- *Elifba*, Komisyon, Kevser yay. Türkiye.
- 5- *Pejohişî der Vakf ve İbtidâ*, Seyyid Cevad Sadat Fatımî.
- 6- *Hilyetu'l-Kur'ân 2*, Seyyid Muhsin Musevî Belde, İhyau'l-Kitap yay.
- 7- *Kavaid-i Rûhaniy-i Kur'ân*, Seyyid Mehdi Seyf, Merkez-i Tab' ve Neşr-i Kur'ân-i Cumhuriy-i İslâmiy-i İran yay.
- 8- *Amûziş-i Rûhani ve Revanhâniy-i Kur'ân-ı Kerim*, Ali Kasımî, Camiatu'l-Kur'âni'l-Kerim yay.
- 10- *Amûziş-i Rûhaniy-i Kur'ân-ı Kerim (2. Merhale)*, Ali Habibî, Defter-i Neşr-i Mustafa.

İÇİNDEKİLER

Yayıncının Takdimi	5
Birkaç Hatırlatma	6
Yazarın Ön Sözü	7
Eğitimcilere Birkaç Hatırlatma.....	9
1. Ders:	
Harfler ve İsimleri.....	11
Kalın ve İnce Harfler	12
Harflerin Farklı Yazılış Şekilleri.....	12
2. Ders:	
Arapçada Kullanılan İşaretler	14
Kısa Ses İşaretleri	14
Uzun Ses İşaretleri	14
Diğer İşaretler	15
3. Ders:	
Ses İşaretleri.....	16
Fethe	16
4. Ders:	
Kesre ve Zamme	19
Kesre	19
Zamme	21
<i>Dört Dersin Özeti</i>	24

5. Ders:

Med Harfleri (Uzun Ses İşaretleri).....	25
Medd-i Elif:	25

6. Ders:

Medd-i Ye ve Medd-i Vev:.....	31
Medd-i Ye:.....	31
Medd-i Vev:.....	33

7. Ders:

Sükun	36
□ 4-6. Derslerin Özeti	40

8. Ders:

Şedde	41
-------------	----

9. Ders:

Tenvin	45
--------------	----

10. Ders:

Med/Uzatma	50
□ 7-10. Derslerin Özeti	52

11. Ders:

Okunmayan Harfler (1)	53
Sürekli Okunmayan Harfler:	53

12. Ders:

Okunmayan Harfler (2)	58
Bazen Okunmayan Harfler:	58

13. Ders:

Okunmayan Harfler (3)	63
Genel Hatlarıyla Okunmayan Harfler	63
□ 11-13. Derslerin Özeti	66

14. Ders:

Vakf (Durma) Kuralları	67
------------------------------	----

15. Ders:

İşbâ	71
------------	----

16. Ders:

İctima-i Sâkineyn	74
Tenvinde ictima-i sâkineyn:	74
Tenvin dışında ictima-i sâkineyn:	75
□ 14-16. Derslerin Özeti	76

17. Ders:

Vakf İşaretleri	78
-----------------------	----

18. Ders:

Mukattaa Harfleri	81
Son Söz	84
Kaynakça	85

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ :
خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

Hz. Resulullah (s.a.a):

*Sizin en iyiniz, Kur'ân'ı
öğrenip başkalarına
öğreten kimsedir.*